

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$4.00
pusei metų \$2.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Since February 9, 1905
Address:
Published in So. Boston, Mass.
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

No. 21

"Keleivio" Telefonas: AN 8-3071

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 8, 1879

Atskiro numerio
Kaina 10 Centų

54-TIEJI METAI

Buv. Valstybės Sekretorius John Foster Dulles Mirė

Buvęs Valstybės Sekretorius Mirė Vėžio Ligos Pakirstas;
Iškilmingose Laidotuvėse Dalyvaus Daug Svečių Iš
Užsienių; Iš Ženevos Atvyksta Visi Vakarų De-
legatai; Kraštas Liūdesyje.

Sekmadienį, gegužės 24 d. Walter Reed kariškoji ligoninė mirė buvęs Amerikos valstybės sekretorius John Foster Dulles, sulaukęs 71 metų amžiaus.

John Foster Dulles vadovavo Amerikos užsienių politikai nuo 1953 iki 1959 metų balandžio mėnesio vidurio, kada jis pasitraukė iš pareigų dėl nepagydomos vėžio ligos.

John Foster Dulles turėjo visišką prezidento D. D. Eisenhowerio pasitikėjimą ir buvo tikrasis užsienių politikos vadovas. Kai jis dėl sunkios ligos turėjo trauktis iš pareigų, prezidentas jį paskyrė nepaprastu savo patarėju užsienių politikos klausimais.

Prezidentas tuoj po John Foster Dulles mirties paskelbė proklamaciją jį tautai, kur iškelia mirusiojo valstybės sekretoriaus nuopelnus šaliai ir visam laisvajam pasauliui ir tautos vardu reiskia užuojautą mirusiojo šeimai. Prezidento įsakymu J. Foster Dulles laidojamas su didėlimis iškilėmis, kurios teikiamos tik aukščiausiam mirus. Laidotuvės bus šį trečiadienį, gegužės 27 d., arba keistu supuolimu tą dieną, kurią Sovietų diktatorius Chruščiovas buvo paskyręs savo ultimatumu, kaip dieną, iki kurios Vakarų valstybės turėjo ištraukti savo karą iš vakarinės Berlyno miesto dalies.

J. F. Dulles laidojamas Arlingtono nacionalinėse kapinėse, kur laidojami pasizymėję šalies žmonės.

Iš laidotuves suvažiuoja daug aukštųjų pareigūnų iš užsienių. Keturių didžiųjų ministerių konferencija Ženevoje pertraukiama, o Vakarų valstybių delegatai toje konferencijoje atvyksta į J. F. Dulles laido tuves.

J. F. Dulles buvo vadina mas "keliaujančiu" valstybės sekretoriu, nes jis mėgdavo asmeniškai keliauti po užsienius derybų ir kitokių reikalais ir per 6 metus pareigose padarė 559,988 mylias kelionių daugiausiai lektuvais.

Dėl J. F. Dulles mirties vyriausybė gavo daugybę užuojautos pareiškimų iš viso pasaulio kraštų ir, žinoma, iš krašto vidaus nuo visokių organizacijų ir atskirų asmenų.

Pittsburgh Be Spaudos

Pittsburgho didmiestis dėl sunkvežimio vairuotojų streiko jau kelinta diena yra be laikraščių, nes nėra kam jų išvežioti.

Darbo Įstatymas Niekam Nepatinka

Senato jau priimtas įstatymas darbo unijoms saugoti nuo raketierių ir kitokių kriminalinių gaivalų niekam nepatinka. Darbdaviai norėtų daug griežtesnio įstatymo, o unijos mano, kad priimtasis įstatymas yra bereikalingai griežtas ir priekabingas.

Pereitą savaitę prieš tą įstatymą pasisakė Amerikos Darbo Federacijos ir C. I. O. unijų sąjungos pildomoji taryba. Ji pasisakė prieš įstatymą todėl, kad jis duos blogos valios žmonėms progos kabinėtis prie unijų, kurios visai tvarkingai dirba ir jokių nukrypimų nuo geros tvarkos neturi.

Liberalai Kongrese Už Namų Statybą

Atstovų rūmai pereitą savaitę nubalsavo 261 balsu prieš 160 liberališką statybos rėmimą įstatymą. Vyriausybė siūlė daug kuklesnį įstatymą, kurį rėmė ir konservatoriai kongrese.

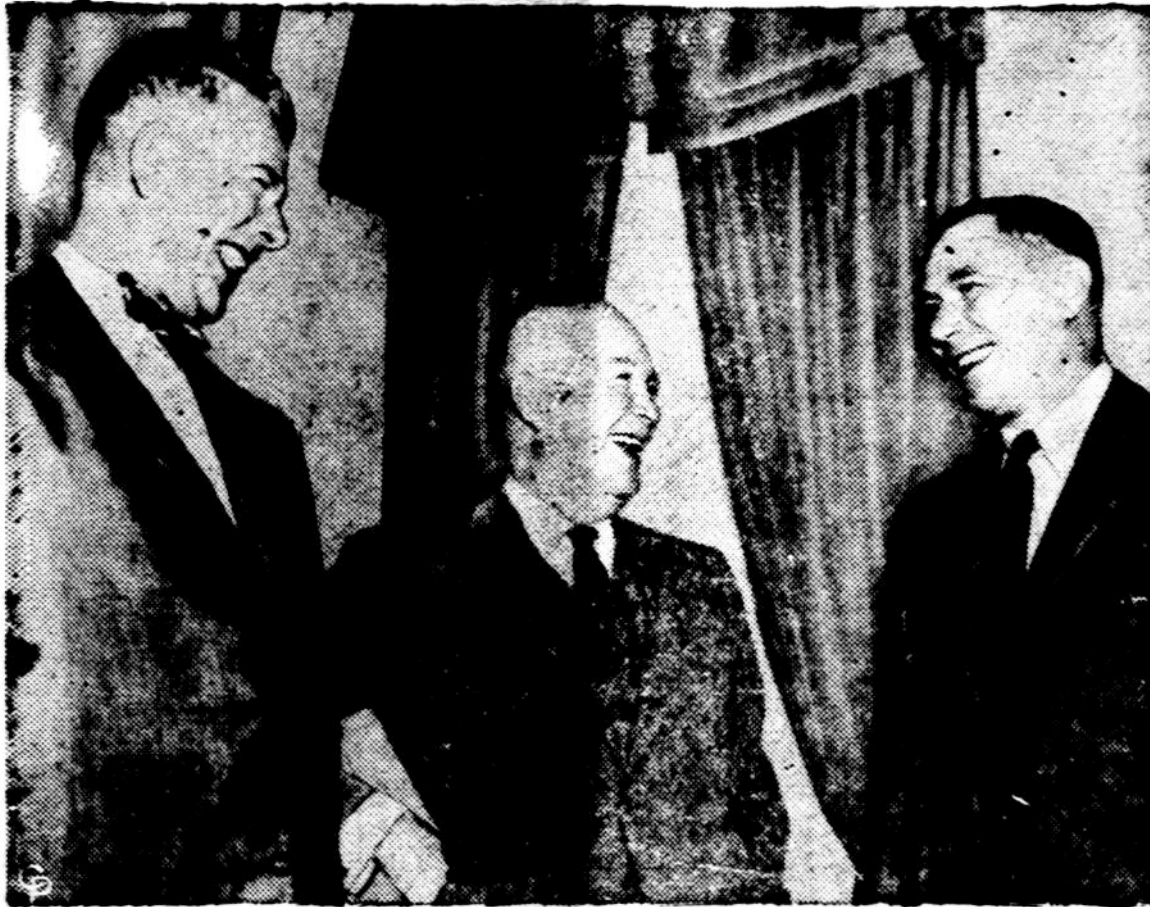
Koks įstatymas galutiniai bus priimtas, dar nežinoma. Tik kai atstovų rūmai ir senatas suderins savo priimtuosius įstatymus, tada prezidentas gal apsispręs priimti tą įstatymą, vetuoti ir butų statybos rėmimas vėl bus paliktas ateičiai.

SIUVĖJŲ VADAS

David Dubinsky, Moterų Siuvėjų Unijos vadovas, kalba unijos konvencijoje Miami Beach, Fla., savo kalboje iškelia reikalavimą, kad kongresas mažesnių atlyginimų pakeltų iki \$1.25 valandai.

JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ APSAUGOS ŠULAI

Vadovų prezidentas Eisenhoweris, kairėje krašto apsaugos sekretorius Neil H. McElroy, o dešinėje buvęs laivyno sekretorius Thomas S. Gates, kuris paskirtas krašto apsaugos sekretoriaus pavaduotoju. McElroy buvo žadėjęs atleisti savo pareigas, bet staiga mirus jo pavaduotojui Donald A. Quarles, jis sutiko dar kurį laiką pasiilikti savo pareigose.

Pataria Didinti Išlaidas Švietimui

Prezidento patariamoji taryba moko klausimais ragina kraštą mažesniais padvigubinti išlaidas jaunimo švietimui. Ta taryba apskaičiavo, kad Amerikiečiai išleidžia savo jaunimo švietimui maždaug apie 4% visų savo pajamų, arba 18 milijardų dolerių, bet to visiškai neužtenka.

Prezidento patariamųjų tarybos priešakyje yra žinomas mokslininkas Dr. James R. Killian. Jo vadovybėje taryba ilgai aiškino Amerikos mokyklų trūkumus ir dabar paskelbtame raporte sako, jog švietimui reikia bent dvigubai daugiau lėšų skirti, kad kraštas būtų paruoštas gyventi naujuosius laikus.

Taryba siūlo susirūpinti ne tik tai jaunimo švietimu, bet ir suaugusiųjų švietimu, o mokyklose siūlo patempti mokslą taip, kad iš jų išeitų moderniam gyvenimui paruošti žmonės.

Ar Baltas Triušis Gali Vesti Juodą?

Triušių vestuvės paprastai nėra politinis reikalas. Bet kai kurie žmonės ir iš triušių vedybų padaro politiką.

Taip atsitiko Montgomery, Ala., mieste. Ten į viešą knygyną pateko knygą vaikams apie triušių vestuves. Knygyno vedėjai greit apsižiūrėjo, kad pasakaitėj parašoma, kaip juodas triušis prisikalbino baltą triušį susituokti ir "gyventi laimingai". Knygyno vedėjai susirūpino, ar po priedanga triušių knygoje nevedama tiksliai propagandą už rasių maišymąsi ir nutarė knygą iš apyvartos išimti, kad juodi triušiai neturėtų pagundos vilio ti į vedybas baltuosius triušius dviem kojom.

Irako Diktatura Dar Kryžkelėje

Irake nuo pėreitos vasaros valdo karška diktatūra, kurios priešakyje stovi generalas Kassem. Generolo diktatūrą karštai palaiko Irako komunistai, kurie betgi valdžios nori patys ir generolą tik laikinai remia, kol jiems tas yra naudingas.

Jau kuris laikas Irako komunistai kelia reikalavimą, kad Kassemo vyriausybė įsileistų į ministerių kabinėtą ir komunistų partijos atstovus. Generalas Kassem su tuo nesutinka. Jis net įspėjo komunistus nesiveržti prieš valdžios.

Po to įspėjimo komunistai nebesūkauja, kad jų atstovai būtų priimti į vyriausybę, bet iš to visai neseika, kad jie nebandys sulipti į valdžią kiek vėliau.

Kinų komunistai pasiuntė į Tibetą Panden-Lama, kuris skaitosi beveik tiek pat šventas, kaip ir Dalai-Lama. Tas erzac dievas yra kinų agentas.

JOHN FOSTER DULLES

Šešius metus buvęs valstybės sekretoriu, mirė gegužės 24 d. Walter Reed ligoninėje nuo vėžio. Laidojamas trečiadienį, gegužės 27 d. Arlington nacionalinėse kapinėse prie Washingtono, D. C.

Ginklai į Kubą Vis Dar Gabenami

Pereitą savaitę Floridoje buvo suimtas vienas lėktuvas, kuris bandė gabenti į Kubą ginklus. Keli žmonės suimti. Vėliau buvo dar suimta nemažai ginklų, kurie aiškiai buvo norima gabenti į Kubą. Visi ginklai buvo gabenami dabartinės Kubos valdžios priešų, kurie, matoma, ruošiasi su Castro revoliucine vyriausybe apsidirbti.

Ginklus užpirkinėja ir gabena buvusios diktatūros šalininkai, kurie negali susigyventi su mintimi, kad Kubą valdysis be jų pagalbos. Ginklai Kubos kontrrevoliucijai gabenami į Dominikonų respubliką, kur spiečiasi daug buvusio diktatoriaus Batistos šalininkų ir kur gyvena pats buvęs diktatorius.

Rusai ir Anglai Plės Savo Prekybą

Anglija ir Sovietų Rusija pasirašė naują prekybos sutartį, pagal kurią prekybos mainai tarp tų kraštų bus žymiai išplesti.

Rusai pasižadėjo Anglijoje pirkti daug dirbtuvių įrengimų, ypač cheminės industrijos srityje, bet didesniems užpirkimams reikalavo kreditų ilgesniai laikui.

Ta proga Mikojanas ragino ir kitus kraštus nesnausti ir įsitraukti į prekybą su Sovietais. Mikojanas turėjo galvoj Ameriką ir jai siūlė skubėti su kreditais kelti Sovietų cheminę pramonę.

Jordanijoje Neramu

Jordanijos policija suėmė generalinio štabo viršininką generolą Sadiq al-Shara už tai, kad jis ruošęs samokslą nuverstti karalių ir prijungti Jordaniją prie Egipto.

Keturių Derybos Ženevoje Dar Nepajudėjo Iš Vietos

Per Dvi Savaites Dar Nieko Nesutarta; Spėliojimai Dėl Viršūnių Konferencijos; Derybos Eina Privachuose Pasikalbėjimuose Prie Vaisių, Bet Pažangos Vis Dar Nesimato.

Kubos Reformos Kelia Protestų

Kubos revoliucinė vyriausybė paskelbė žemės reformos įstatymą, pagal kurį svetimaucijų valdomos žemės virš tūkstančio akrų turi būti nusavinamos. Įstatymas draudžia ir svetimaucijų kompanijoms valdyti didesnius plotus žemės Kuboje.

Tas įstatymas jau sukėlė nemažai protestų, nes Amerikos kai kurie piliečiai turi Kuboje gana stambius dvarus ir dabar bijo, kad jiems gali tekti su tais dvarais atsisveikinti. Taip pat ir Amerikos kai kurios kompanijos turi Kuboje didelius plotus apšęsus cukrinėmis nendrėmis. Tos kompanijos irgi bauskštos, kad joms gali tekti nuo turimos žemės Kuboje skirtis ir perleisti ją Kubos piliečiams.

Ginčai Senate Dar Eina Dėl Strausso

Senatas iki šiolei dar nepatvirtino prezidento paskirtąjį prekybos sekretorių Lewis L. Strauss. Senato komisija vieno vienintelio balso dauguma nutarė prezidento paskirtąjį sekretorių patvirtinti, o šią savaitę visas senatas turės tą reikala balsuoti ir dar nėra tikrumo, kad senate atsiras dauguma už L. L. Strauss patvirtinimą.

Dalis senatorių yra nepatenkinti Lewis L. Strauss politika, kai jis buvo Atominės Energijos Komisijos pirmininku. Ypač prisimenama Dixon-Yates "dylas", kuris savo laiku buvo sukėlęs nemažą dulkių.

JIS NESIJAUDINA

JAV sekretoriui Christian Herter tenka daug sunkių momentų išgyventi Ženevos konferencijoje, nes Sovietų Sąjungos užsienių reikalų ministeriui rimtos derybos nerūpi. Bet Herter nesikarščiuoja ir kantrybės nepritrūksta.

Keturių užsienių reikalų ministerių konferencija Ženevoje jau tęsiasi dvi savaites, bet iki šiol dar nieko nesutarta ir jokios pažangos derybose nepadaryta.

Pirmąją savaitę abi pusės išdėstė savo pasiūlymus ir po to derybos užsikirtė, nei viena, nei kita pusė nieko savo pasiūlymuose nepakeičė jimoose buvo bandoma pasiūlymus atmetę, todėl derybos nepajudėjo iš vietos.

Derybos pereitą savaitę daugiau ėjo prie užkandžių stalo, kaip konferencijos salėje. Privachuose pasikalbėjimuose buvo bandoma pastūmėti derybas pirmyn, tik kol kas be pasisekimo.

Šią savaitę derybos ke liom dienom pertraukiamos dėl buvusio valstybės sekretoriaus John Foster Dulles laido tuvių. Savaitės galė derybos bus atnaujintos.

Svarbiausias Ženevos derybų tikslas yra ne kas kita, kaip sutarti sąlygas vyriausybų galvoms susitikti. Vakarų valstybės nori, kad viršūnių konferencija susirinktų ne ultimatumo ženkle, kitaip sakant, kad rusų grasinimai vakarų Berlynui būtų pašalinti. Kol kas rusai nieko nepakeitė savo ultimatumu, tik ultimatumo datą atidėjo vėlesniai laikui.

Chruščiovo Pamoka Apie Toleranciją

Sovietijos diktatorius N. Chruščiov kalbėjo Sovietų rašytojų suvažiavime ir ta proga kalbėjo apie tolerancijos svarbą. Tiesa, diktatorius siūlė rašytojams būti tolerantiškiems su sukydušiais kolegoms, kurie svarbu yra atvesti į teisingą politinę poziciją ir nepriekaištauti jiems jų padarytas klaidas. Esą tik taip ryšis tarp rašytojų ir valdancios diktatūros bus sustiprintas.

Chruščiovo pamoka apie tolerancijos reikalingumą nemažai nustebino tuos žmones, kurie žino, koks kruvinas buvo Stalino laikais, kada jis skerdė ukrainiečius tūkstančiais ir savo kruvinais darbais girdavosi. Negi jis pasikeitė?

ALBANIJOJ SVENTĖ CHRUŠCIOVAS ATVYKO

Visoj Albanijoje didelė šventė, ten lankosi Sovietų diktatorius Chruščiovas. Kodėl Rusijos valdovas lanko patį mažiausią savo satelitą, to niekas nežino. Albanijos komunistai ta proga iš kailio neriasi, įrodinėdami savo ištikimybę Maskvai.

IR VĖL MUMS ATEIS...

Medalių gadyne

Atrodo, kad Amerikos lietuviai greitai laiku vėl susilauks „medalių gadyne“. Ši kartą medalių lietus kris ne iš Lietuvos „tautos vado“ diktatūros, bet iš „atstatytos“ tarybinės valdžios. Tiesa, „medalių gadyne“ gal nesireikės medaliais, Čekoslovakijoje kaltomis blekutėmis su Gedimino, Vytauto ir kokių ten kitokių kunigaikščių kaspinais — „ordinais“, bet kaip nors kitaip, bet esmė bus ta pati.

Apie „medalių gadyne“ prieš keletą metų rašė Juozas Stilsonas savo Lietuvos Darbininkų Draugijos veiklos apžvalgoje „Darbe“ 13 Nr., 1952 m.

Jis pasakojo, kaip Smetonos diktatūra sumanė Amerikos lietuvių opozicionieriams, kurie rėkavo prieš Smetonos smurtą Lietuvoje, užtaupyti burnas. Tas buvo padaryta medaliais „už nuopelnus lietuvių“. J. Stilsonas rašė:

„Prisidurbusi medalių Smetonos valdžia tuojau suskato teikti „malones“ Amerikos lietuviams. Kuris tik buvo pasisakęs prieš „tautos vado“ režimą, tam buvo bandoma įteikti medalių „už nuopelnus lietuvių“. Smurto valdžios malonės buvo tokios neįsivaizduojamos, kad medalis buvo paskirtas net Jonui Griniui, perversmininkui išguito iš prezidento vietos Dr. Kazio Griniaus broliui. Philadelphiaietis J. Rutkauskas Brooklynėje ėjęs „Naujojo Gadyne“ gana ryškiai atvaizdavo tą Jonui Griniui medaliu įteikimo katzenjamerį. Konsulas Eudrys svetainėje ant estrados nori užkabinti Griniui medali, o Grinius traukia atbulas miksdamas: „Tai kad... aš nesu užsitarnavęs“. Taip atbulą Grinių aplink stalą Eudrys gaitoj per kelias minutes, bet ordino užkabinti nepavykę... Kuriam tik amerikiečiui opozicionieriui pavyko prisegti medali, tas toj akimirkoj užčiaupė kaip kiautvarė. Argi zursi prieš tokį tautos vadą, kuris moka įvertinti tavo nuopelnus lietuvių? Ypač Lietuvių Tautinėje Sendaroje beveik neliiko kiek žymesnio nemedaliuoto vado. Staiga atsiradus rankose vadų su uždromis burnomis, sandariečių organizacija susidemonstravo, demokratybės atžvilgiu paliko negyva raidę“.

Medaliais demokratiškoji Amerikos lietuvių visuomenė buvo demoralizuojama ir nutildoma. Dabar prasideda akcija už naują demoralizaciją mūsų visuomenės ir to bus siekiama „kultūrinio bendradarbiavimo“ su mūsų senąja tėvyne. Specialiai atsiųsti Sovietų ambasadoje lietuviški pareigūnai jau ieško aukų, kalbina vieną kitią lengvabūdį „bendradarbiauti“, vilioja ekskursijomis, kai kieno raštus gal net išleis Lietuvoje, paveikslus gal priims į parodas, kam pakis kitokį buterbrodą ir, jei viskas gerai seksis, tai po kiek laiko turėsime „bendradarbiaujančių“ šliužų, kurie spiaudys ir „veiksnius“, pagal „Tėvynės Balso“ kantičkas, ir pasakos pasakaites apie kultūrinius laimėjimus Lietuvoje prie tarybinės valdžios.

Bolševikams, kaip ir smetoniniam režimui, ne taip jau sunku bus surasti norinčių pasikabinti ant jų meskėrės. Bolševikai čia turi savo spaudos ir tos spaudos skaitytojų tarpe ras pirmuosius „bendradarbiautojus“, o paskui seks ir iš naujųjų ateivių tarpo tėvynės išsilgę, buterbrodo išalkę, garbės ištroškę, „tremtyje“ nepritapę ir kitokie tikri ar tariami kultūrininkai, kuriems „bendradarbiavimas“ su tėvyne bus tas pats, kas anų laikų opozicijai prieš Smetonos smurtą buvo medaliai „už nuopelnus lietuvių“.

Kaip savo laiku smetoninės akcijos, taip ir dabar „kultūrinio bendradarbiavimo“ akcijos tikslas bus tas pats — demoralizuoti lietuviškąją iveriją, įnešti į ją netikrumą, supiudyti ją savitarpėje ir tokiu būdu politiniai ją visiskai nusmelkti ir jos balsą nutildyti.

Ir Smetona ir rusų pastatytas Paleckis reikalau tik vieno nedidelio dalyko iš „medalių imančių“ ar „bendradarbiaujančių“ — būtent, moraliniai save sukompromituoti. Įžanga į „bendradarbiaujančių“ eiles nebus brangi, užteks parašyti kokį šmeižtą prieš „veiksnius“ ir jau būsi pirmos eilės kandidatas, arba užteks pasiplūsti prieš „supuvusius“ Vakarus, arba užsikrėsti Sovietų peršama „taiklige“, arba pasižavėti „kultūriniais“ atsieikimais Lietuvoje rusų nagaikos šešėlyje...

Pagal 8-tą prisakymą

Pulk. K. Zuko knyga „Zvilgonis į praeitį“

Šiomis dienomis pasirodė nauja atsiminimų knyga. Tai pulkininko K. Zuko „Zvilgonis į praeitį“. Išleido „Terra“ Chicagoje, 477 psl., kaina \$5.

Pulk. Zukas rašo gyvai, paprasta kalba. Skaityti ji lengva ir patrauklu. Autorius sako, kad jis rašęs medžiagą istorijai ir tai pagal 8-tąjį Dievo prisakymą, kuris liepia sakyti tiesybę. Deja, 8-tasis prisakymas neliepia sakyti visą tiesybę, todėl ir pulk. Zuko knygoje atrodo nemažai yra nedasakytų dalykų. Bet ir toki ji yra įdomi

ir naudinga pasiskaityti.

Pulk. Zuko knygos trečdalis skiriamas autoriaus gyvenimui ir patyrimams Rusijoje aprašyti. Iš autoriaus pergyvenimų rusų kariuomenėje karo metu gauname gana gyvą vaizdą, kaip Rusija, po caro nuvertimo iki bolševikų perversmo, grūmėsi su „karo klausimu“ ir dėl to klausimo painumo rusų demokratija susmuko, užleisdama vietą „geležinės kulnės“ totalitariniam režimui, kuris dabar pasidarė viso pasaulio grėsmė. Demokratinės Rusijos vyriausybės skaitė būtiną tęsti karą ir tuo išlaikyti rusišką demokratijos garbę, bet Rusijos kareiviai ka-

NESA SUŽEISTUOSIUS

Chicago ugniagesiai neša iš susidūrusių miesto traukinių sužeistuosius.

riauti nebeužėjo ir nebegalėjo. Iš tos užburto padėties išėjus buvo bolševizmas, kuris žadėjo ir taiką, ir žemę, ir laisvę, ir fabrikus ir kas tik ko norėjo.

Didesnės apgaulės kaip bolševizmas pasaulis vargu žino, ypač sugrįžtinus ką žadėjo, ir ką davė. Bolševizmo perversmas ir jį sekęs pilietinis karas Rusijoje, o kiek vėliau ir Vokietijos susmukimas kare davė progos lietuvių tautai, po 124 metų svietimos priešpaudos, atgauti nepriklausomybę ir gyventi savarankiškai. Pulk. Zukas nepriklausomybės atstatymo darbą pats dalyvavo ir savo atsiminimuose gyvai tą aprašo, tik gal ne viską pasako, ką galėtų pasakyti. Apie Lietuvos kūrimosi pirmuosius metus teisingos literatūros neturime daug ir jauniems kartais yra sunku susigaudyti, kaip Lietuva, po ilgų vergijos metų, kėlėsi iš istorinės nebuities į savarankų gyvenimą. Taip yra todėl, kad Lietuvoje vyravusi smetoninė diktatūra, o dabar Lietuvoje vyraujanti rusiškų „globėjų“ diktatūra praeitį kraipė ir kraipo pagal savo reikalą. Kartą teko iš jauno žmogaus girdėti, kad Lietuvos nepriklausomybės 1919-1920 metais atstatę Antanas Smetona „savonarų padedamas“, o Lietuvoje jauni žmonės dabar yra mokomi, kad dėl tos „nuodėmės“ atsakomybę neša „internacionalinė buržuazija“ ir panašūs padarai...

Pulk. K. Zukas į Lietuvos kariuomenę dėl ligos įstojo tik apie vasario mėnesio vidurį 1919 metais. Prieš tai jis gyveno kurį laiką ir veikė „Raseinių respublikoje“. Koki ten „respublika“ Raseiniuose galėjo būti? Betgi buvo. Buvo ir daugiau panašių respublikų — Sedos, Biražų, Šiaulių ir gal dar kur. Kodėl? Nagi, kai vokiečiai okupacinis režimas susmuko, Lietuvoje jokios valstybės aparato užuomazgos nebuvo. Taryba Vilniuje rinko Lietuvai Urachą karaliumi, politikavo tuštumoje, bet jokio paruošimo darbo nebuvo padariusi, jau nekalbant, kad ji ir taip negausia Lietuvos švietimo tautos metu buvo suskaldžiusi ir tos Tarybos balso niekas nenorėjo klausyti.

Pirmieji du mėnesiai Lietuvos nepriklausomo gyvenimo nebuvo tinkamai išnaudoti ir tai svarbiausia dėl to, kad du žmonės, Smetona ir Voldemaras, laikė save likimo pašauktais stovėti Lietuvoje priešakyje, iki atėjo jiems laikas dūmti į užsienį slėptis nuo nelabųjų

bolševikų. Apie tą pramardytą laiką pulk. Zuko knygoje nėra nė žodžio. Gaila. Lietuvos atstatymo darbas užvirė 1919 metais, tuoj po Naujų Metų. Šležičiaus koalicinės vyriausybės atsišaukimas į kraštą ir į jaunišką stoti į kariuomenę nušakmėjo po visą šalį ir net pasiekė bolševikų tada okupuotąją Lietuvos dalį. Tuo metu autorius įsijungė į kariuomenę, veikė Suvalkiuje ir gyvai aprašo kariuomenės kūrimosi vargus ir pasisekimus. Kurį laiką pulkininkas Zukas buvo „vyriausias Suvalkijos fronto vadovas“ su plačiomis teisėmis ir gana originaliais pasiūlymais. Ta knygos dalis neabejojamai suvalkiečiams bus įdomiausia pasiskaityti. Man krito į akis pulk. patvirtintas nurodymas, kad vargėdamsi Dzukijos eiliniai žmonės parodė daugiau patriotizmo, negu Suvalkiečiai pasiturintieji „šimtamariai“.

1920 metais pulk. Zukas „įsivėlia“ į politiką, sutinka išstatyti savo kandidatūrą į Steigiamąjį Seimą nuo socialistų liaudininkų partijos, paskiriamas krašto apsaugos ministru ir dalyvauja krašto tvarkyme iš ministerio kėdės. Savo knygoje autorius mini daugybę pavardečių, bet daugumą jų tik pirmą raidę paminėdamas, ypač jei kokią šunę minėdamas padarė ar norėjo padaryti. Gaila, kad pavardečių taip apgnaukimas, nes daugeliui tos pavardės ir viena raidė pažymėtos yra žinomos, o kiti gali ir visai niekuo dėtus žmones įtarti tik dėl pirmosios pavardės raidės sutapymo. Medžiaga istorijai neturėtų klaidinti.

Pulk. Zukui esant krašto apsaugos ministru vyko bolševikų-lenkų karas. K. Zuko atsiminimuose pirmą kartą teko girdėti, kad Pilsudskis 1920 metų liepos 20 d. siūlė lietuviams perduoti Vilnių. Esą iš Varšuvos atvykęs lenkų generalinio štabo pulkininkas Ryškis ir sakęs p. Zukui: „Ponas maršalas atiduoda Vilnių broliams lietuviams“.

Į šią pasiūlymą pulk. Zukas sakosi paklauses lenką, ar Vilnius ir vėl lenkų rankose? Mat, tą dieną rusų bolševikai buvo jau paėmę Vilnių, bet plk. Ryškis to nežinojo. Toliau plk. Zukas sakosi su ironija padėkojęs maršalui, kad jis duoda lietuviams, kas jam nepriklauso ir pan. Ryškis išvažiavo į Varšuvą, o lietuviai Vilnių tą patį ar sekamą dieną gavo iš bolševikų. Dėl faktų abejoti netektų (8-sis prisakymas!), bet galima stebėtis

p. Zuko politiniu naivumu. Jis manė, kad bolševikai davė lietuviams Vilnių 1920 „rimtai ir ilgai“, nors galėjo žinoti, kad tai tik laikina geradėjystė, iki bolševikai galės paimti visą Lietuvą. Kad bolševikai prie to rengėsi 1920 metais yra faktas ir tik Lietuvos vyriausybėje gal buvo naivių ir politinių nesuvokiančių žmonių, kurių manė, kad Lenkijai pralaimėjus karą, Lietuva liks nesubolševikinta ir net su Vilniumi! Tik tuo naivumu galima išaiškinti užgaunantį Ryškio priėmimą ir „ironiją“ nevietoje. Jei užuot tyčiotis pulk. Zukas būtų paminėjęs Ryškį apie esamą padėtį ir jam pabrėžęs, kad Vilniaus klausimas turi būti sprendžiamas lietuvių ir lenkų, o ne rusų ir dar, jei būtų palikę lenkams sėkmės kare, nes jie faktiškai kariavo ir už Lietuvos nepriklausomybę, tai gal želigowskiados būtime ir išvengė. Želigowskio smurtas buvo Pilsudskio, o ne lenkų vyriausybės įsakymas. Po Lietuvos krašto apsaugos ministerio išsityčiojimo Pilsudskis gal ir norėjo parodyti „broliams“, kam, iš tikrųjų, Vilnius priklauso...

Toks pasikalbėjimas visiškai nebūtų trukdęs imti Vilnių iš rusų, kaip buvo susitarta, bet tas ėmimas būtų ir lenkų armijos vado pripažintas.

Netolima istorija, bet, atrodo, vis lyg nežinoma. Kai 1920 metais Maskva, tariant Lenino žodžiais, nutarė „pačiupinėti durtuvu buržuazinę Lenkiją“, bolševikai planavo didelį pasistumėjimą Europoje. Lenkija stovėjo kelyje, ją ir buvo bandoma nušluoti, Lenkijai paruošta „tarybinė vyriausybė“ buvo jau netoli Varšuvos, o raudonosios armijos žygiavimas pirmyn turėjo baigtis susijungimu su sukilusiais vokiečiais komunistais. Nepriklausomai Lietuvai, žinoma, nebuvo numatyta vieta Europos Rytuose. Stebuklas „prie Vislos“ išgelbėjo Lietuvos nepriklausomybę, o Lietuvos vadų nesugebėjimas manevruoti „neutraliai“ tame kare kainavo lietuviams ir Augustavo miškų katastrofą ir daugiau.

Pulk. Zuko atsiminimuose užtikiname labai stebėtiną dalyką. Pavyzdžiui, kam neįdomu sužinoti, kaip generolas Zukauskas „laimėjo“ Giedraičių mūšį medžioklės pas grafą Przewdzekę, o Amerikos lietuviui tam medžiotojui piroko net aukštinį kardą, nors šiuo atsitikimu būtų užtekę ir popierinio. Tokių ir panašių nuotykių knygoj aprašoma daugiau, bet apie juos kalbėsime kitą kartą.

Pulk. Zukas nors ir buvo St. Seime išrinktas politinės partijos sąrašė, nors ir buvo ministru, taigi politikų būgė partiskumo ir politiko kriterijai. Jis visur pabrėžia savo nepartiskumą, o partinius žmones žiūri kiek, iš aukšto, lyg tai būtų kokio tai nešvaraus amato žmonės. Dėl to teks dar pakalbėti ir pažiūrėti, kokia yda pasižymi žmonės, kurie iš nepartiskumo daro kažin kokią dorybę.

S. D.

Livingstone miesto (Afrikoje, šiaurės Rodezijoje) susisiekimo taisyklės parašyta: Drambliai viešojoje gatvėje turi pirmenybę.

Pakalbinkim draugus ir kaimynus užsakyti „Kelio“. Kaina metams \$4.

Kas savaitę

Zenevoj vis vietoj

Pereitą savaitę didieji ministrai Zenevoje neturėjo apie ką kalbėti, nes rusai atmetė Vakarų planą, o Vakarai atmetė rusų seną siūlymą surašyti taikos sutartį dviem Vokietijoms. Bet ir neturėdami ką kalbėti jie kalbėjo, o daugiausiai tai ėjo vieni pas kitus į svečius ir kalbėjosi mažuose rateliuose apie tą patį „vokišką klausimą“.

Sovietų Gromyko pasirodo taip pat nesukalbamam, kaip ir „antipartinis“ Molotovs. Jis, kaip papūga, kartoją tuos pačius argumentus ir nė per colį nekeičia savo pozicijos. Vakarai irgi dar nematė reikalo keisti savo pozicijos. Tai taip „derybos“ ir tupėjo vietoje. Virs tūkstančio žurnalistų iš visų pasaulio kampų seka derybas, bet neturi ką pranešti, nes nieko ir nėra nauja, jei neskaityti gandų, prasimanymų ir visokių „paslapčių“, kurias popieri arba patys laikrastininkai, arba ir delegacijų paskirti žmonės.

Pagal savo įprotį, rusai kalba „atvirai“, kitaip sakant grubiai. Jie chamiškai tvirtina, kad „Vakarai ruošia karą“ ir dedasi nekalti avinėliai, kurie tik taikos, tik sugyvenimo ir tik laimės visam pasauliui tetrokšta.

Amerikos valstybės sekretorius Herter turėjo net įspėti rusus liautis plepėti tokius niekus.

Tai kas bus?

Kol kas Zenevoje nieko nesutarta, bet tai nereiškia, kad ten nieko ir nebus sutarta. Keturi didieji užsienio reikalų ministrai susirinko ne tiek gincijamus klausimus išspręsti, kiek paruošti dirvą pačių „viršūnių“ pasimatymui. Viršūnių pasimatymui reikia, kad ministrai padarytų nors šokią tokią pažangą, kad susirinkę patys didieji viršūnių pasimatymą neturėtų pradėti kulti visą reikalą iš pradžių.

„Šokią tokią pažangą“ ministrai gal ir padarys. Bet pirmia jie giedos nepalaujamai tas pačias giesmes, badys vieni kitiems akis visokiais įtarimais, manevruos, svečiuosis vieni pas kitus, paskui gal pereis į slapta derybas ir galų gale kas žino, gal kokią nors pažangą ir padarys, o tada važiuos linksmi namo ir bus einama prie „viršūnių“ konferencijos.

Kriminalistų konvencija

1957 m. lapkričio 14 d. Apalachin miestelyje, New Yorko valstijoje policija pasitebejo daug brangių automobilių, sustatytų netoli žinomo raketieriaus Barbara namo. Policija nutarė patikrinti, iš kur tiek daug mašinų į miestelį sugužėjo.

Patikrino ir susekė virš 60 žinomų kriminalistų iš tolimų vietų. Nuo to laiko „Apalachin konvencija“ pasidarė garsi. Policija spėjo, kad gengsteriai iš visos Amerikos buvo susirinkę į konvenciją aptarti savo reikalų. Apklausię jį gengsteriai aiškino, kad jie sužinoję, jog Barbara serga, tai nutarę jį aplankyti. Visi suimtieji gengsteriai su itališkėmis pavardėmis ir iš Sicilijos kilimo. Policija įta-

ria, kad tai yra pagarsėjusios Sicilijos banditų organizacijos „Mafia“ amerikoniškoji šaka, kuri čia „veikia“ įvairiuose įtartinuose bizniuose — lošimo organizavime, narkotikų platinyje, lošimo mašinų skirstyme, kai kur net unijoje ir t. t.

Ilgas tardymas gal ne viską išaiškino. Bet policija visgi susekė šokių tokių siūlų galus ir „grand jury“ išnesė prieš konvencijos dalyvius kaltinimus.

Pereitą savaitę policija 27 gengsterius surankiojo ir padėjo už grotų. Jie paleisti iki teismo užstacius nuo \$2,500 iki \$50,000. Kiti 36 gengsterių konvencijos dalyviai irgi traukiami atsakomybėn. 27 delegatai kaltinami susibaudę paslėpti teisybę apie konvencijos tikslus, o 26 kaltinami žinoję apie šamokslą.

Kriminalistų konvencijos dalyviams gresia nemažos bausmės, jei policijos keliama kaltinimai teisme bus patvirtinti.

Zudetų vokiečiai

300,000 zudetų vokiečių „delegatų“ buvo susirinkę pereitą savaitę Vienoje, Austrijos sostinėje ir išsiskirstę palikę visokių rezoliucijų ir kalbų krūvas. Maždaug du su puse milijonai vokiečių iš Čekoslovakijos teritorijos po karo buvo priversti apieiti savo namus ir ieškoti naujos tėvynės Vokietijoje ir Austrijoje. Čekoslovakai tą padarė todėl, kad tie vokiečiai pasirodė savo senosios tėvynės — Čekoslovakijos — išdavikai 1938 ir 1939 metais. Tada jie, kaip pagal komandą, užsikrėtė Hitlerizmu ir iš vidaus padėjo sudraskyti Čekoslovakiją, kurioje jie turėjo ir plačią autonomiją ir visišką savo tautinių teisių apsaugą.

Austrijos vyriausybė šį kartą pasistengė, kad jokių didesnių provokacijų zudetų vokiečių masinis saskridis nepadarytų. Bet nežiūrint „prižiūros“ zudetų vokiečių saskridis pasituntė telegramą keturiems didiesiems Zenevoje ir toje telegramoje reikalauja, kad jiems būtų leista grįžti į savo senąją tėvynę ir kad ten jiems būtų duota teisė patiemis spręsti savo likimą... Vadinasi, jie ir vėl norėtų pakartoti 1938 metus.

\$3,000,000,000 biznio!

Clevelando kapitalistas ir milijonierius Eaton pereitą savaitę išaiškino amerikiečiams, kad su rusais galima vietai pelningai prekiauti.

Tas milijonierius mano, kad per trejus metus su rusais galima būtų padaryti 3 bilijonų dolerių biznio. Jis net žino, kiek rusai pirktų įvairių rusių plieno, kiek chemijos pramonės dirbinių, kiek įvairių dirbtuvių įrengimų ir t. t.

Pats ponas Eaton, be abejonės, biznyje su rusais dalyvautų ir džiaugtųsi gerais pelniais, o amerikiečius jis ramintų „taikos“ dividendais. Žinoma, galėtume pasidžiaugti ir Chruščiovo placiu šypsena, jei jis gautų storų kreditų savo cheminei pramonei kelti.

Neaišku, ko Amerika delsia? Argi jai Eatonas pelnai nerūpi?

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRASO

LIETUVIAI KITUR

VOKIETIJA

Vasario 16 gimnazijos
abiturientų išeituvės

Kovo 21 d. Vasario 16 gimnazijos mokytojų Tarybos viešame posėdyje, dalyvaujant visiems gimnazijos moksleiviams ir svečiams, su atatinakamomis prakalbomis abiturientams buvo i-teikti brandos atestatai, duodą teisę stoti į visas aukštąsias mokyklas.

Atestatus gavo šie abiturientai: Vincas Bartusevičius, Rudolfas Brinkis, Tamara Kelerytė, Jaunutis Klimaitis, Algirdas Jasaitis ir Arvydas Linge.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos pirmininkas E. Simonaitis visiems abiturientams įteikė Skardžiaus "Lietuvių kalbos vadovą", kaip ženklą gimnaziją paliekančiams, kad jie aktyviai įsijungtų į lietuvių Bendruomenę.

Po viešojo posėdžio Tėvas A. Bernatonis, kuris neseniai buvo grįžęs iš JAV, papasakojo savo išpučius iš apsilankymo Amerikoje. Dekodamas už 1000 dolerių aukas, kurias Tėv. A. Bernatonis surinko iš Amerikos lietuvių gimnazijos reikalams, direktorius prašė visų visuomenės veikėjų žiūrėti į Vasario 16 Gimnaziją taip, kaip žiūri T. Bernatonis, nes gimnazija — tas lietuviškas židinys, lig šiol jungęs visus lietuvius be partinių skirtumų — tegali išlikti gyvas tik meile ir aukomis.

Tos pačios dienos vakare VIII klasė suruošė abiturientams kuklias vaišes. Baigusių 4 studijuos inžineriją, 1 pedagogiką ir 1 psichologiją.

Dovanos liuanistams

Vasario 16 Gimnazijos buvęs direktorius A. Giedraitis jau kelinti metai skiria nedideles dvi premijas moksleiviams (berniukui ir mergaitei), kurie geriausiai moka ir vartoja lietuvių kalbą. 1958/59 mokslo metų pabaigoje Mokytojų Taryba iš vyresniųjų trijų klasių atrinko E. Šverinaitę ir Br. Čepulevičių. Pirmajai A. Giedraitis dovana buvo paskirta už tai, kad ji, augusi nelietuviško aplinkumo ir j gimnazijos II klasėje įstojęsi lietuviškai beveik nemo-kedama, dabar VII klasėje kalba ir rašo lietuviškai geriau už daugelį tų, kurie lietuviškai kalbėjo nuo pat

mažens. Br. Čepulevičiui dovana buvo paskirta už tai, kad jis lietuvių kalbą geriausiai vartoja, rašydamas skoningus humoristinius eilė-raščius. Šiems dabar jau VIII klasės moksleiviams premijas įteikė direktorius kovo 24 d. baigiamajam gimnazijos susirinkime, kuriame buvo peržvelgti 1958/59 mokslo metų rezultatai.

Vasaros džiaugsmams ir juodos dienos

"Jau saulė dangumi kasdien kopja aukštyn į vasarą. Nevenias jau planuoja vasaros atostogas ir vaizduotėje pergyvena ne tokio tolimo poilsio džiaugsmus. Tik Vasario 16 Gimnazijai artėja juodos dienos, nes jos kraujas — tautiečių aukos — vis ima retėti. Mūsų gimnazijos tėvai — rėmėjų būrelių nariai — ir kartais net kai kurie būrelių vadovai — tie heroiški lietuvių bėrė ir artimo meilės darbų telkėjai — pradeda pamiršti savo globotinius.

Todėl, besitartinant vasarai, norėtųsi prašyti visus gimnazijos būrelių rėmėjus ir kitus lietuvius prisiminti lietuviškojo jaunimo varginimą lizdą — mūsų gimnaziją. Kiekvienas, kuris svajoja apie atostogų poilsį, tegu atideda keletą dolerių mūsų gimnazijai, kad jos vadovybei ir mokytojams artėjančios vasaros dienos nebūtų juodos dėl to lietuviško židinio likimo".

Taip rašo gimnazijos direktorius dr. J. Grinius.

LIETUVIŠKĀ VISUOMENĖ

1. Mūsų mirusiųjų reikalai

Po visą Vakarų Vokietiją yra išbarstyti mūsų mirusiųjų kapai. Kol emigracija nebuvo palietusi mūsų tautiečių ir jie gyveno mažesne mis ar didesnėmis kolonijomis, tai savo artumoje esančias kapines atlaikydavo kiekviena ploga, išpuošdavo gražiai savo brolių ir sesių kapus, stengdavosi jiems pastatyti paminklus.

Šiandien, veik visiems išemigravus, o stovykloms baigiantis likviduoti, prie visų sunkumų susidarė dar vienas, ir reikia pasakyti bene svarbiausias, mūsų mirusiųjų brolių ir sesių kapų priežiūrėjimo reikalas. Yra li-kalba ir rašo lietuviškai geriau už daugelį tų, kurie lietuviškai kalbėjo nuo pat

S. YANKUS IŠVYKSTA

Kaip žinoma, kad Stanley Yankus su visa šeima išvyksta į Australiją, protestuodamas prieš valdžios kišimasi į žemės ūkio tvarkymą. Šis paveikslas rodo Yankaus šeimą jau pasiruošusią kelionei.

mi. Gaila, kad tų apleistų ir pamirštų kapų yra ir tokių, kurių giminės ir artimieji gyvena čia Vakaruose, yra išemigravę ir juos pamiršę. Šito poelgio jokių būdu negalima pateisinti. Jei jau neturima vietoje priežiūrai patikimo asmens, prašome kreiptis į KV-bą, kuri mielai patarpininkaus tokį žmogų surasti, bei jam perduos atsiųstus pinigus.

Dar didesnė problema sudaro tie mirusieji, kurie visiškai gimininių neturi Vakaruose. Čia privalėtų jau visa visuomenė įsijungti ir šią problemą finansiniai paremiant išspręsti. Su šia problema Vokietijos KV pati viena finansiniai susidoroti nepajėgia.

2. Vargo mokyklų reikalai

Praeitų metų rudenį Vokietijos KV kreipėsi į viso pasaulio Lietuvių Bendruomenes su prašymu paremti Vokietijoje veikiančias mūsų vargo mokyklas. Į šį alermuojantį atsišaukimą atsiliepė tik kelios, o finansiniai pradėjo remti tik viena — Kanados Salpos Fondas. Tačiau Kanada viena paremti mūsų 17 veikiančių mokyklų bei jas išlaikyti negali — turėtų dar viena kita užjūrio b-nė prisidėti.

Mes žinome ir užjūrio b-nių įvairius sunkumus lėšų telkime, tačiau mes vieni nepajėgiame mokyklas išlaikyti, nors esame peržiūrėję visas taupumo galimybes, bei paraginę vietos apylinkes ir asmenis tuo rūpintis. Tikime, kad ir šis SOS ne-liks be atgarsio.

P. L. B. Vokietijos
Krašto Valdyba

(17 a) Weinheim / Berg,
Postfach 233, Germany.

NEW YORK, N. Y.

Lietuvių Rašytojų Draugijos
premią paskirta Kazui
Bradūnui

Gegužės 16 Brooklyne, N. Y., įvyko Lietuvių Rašytojų Draugijos sudarytos juri komisijos posėdis 1958 metų grožinei literatūros knygai premijuoti.

Juri komisija balsų dauguma 500 dol. premiją paskyrė Kazui Bradūnui už jo eilėraščių knygą "Morėnų

BIRŽELIS — BALFO MĖNUO

Devintasis Balfio seimas priėmė šitokią rezoliuciją: "Birželį, kaip didžiųjų lietuvių tautos tragedijų mėnesį, skelbti visoje Amerikoje šalpos ir Balfio vėjus mėnesiu."

Vykdamas tą nutarimą Balfio pirmininkas jau kreipėsi į Balfio skyrius prašydamas birželio mėnesį organizuoti atitinkamus minėjimus su rinkliavomis.

Dabar Balfio vadovybė primena, kad birželis jau čia pat, taigi pats metas jau sukurti. Minėjimams laiką ir vietą parinks vietos veikėjai pagal aplinkybes. Svarbu, kad į juos atvyktų kuo daugiau šalpos darbui palankių žmonių ir dosniai aukotų.

Mažai tėra lietuvių, kurių nepalietė baisioji 1941 metų birželio tragedija. Artimieji, giminės padeda vargstantiems, bet yra tūkstančiai ištremtųjų ir kalinamųjų, kurie neturi nei gimininių nei kitokių artimųjų, galinčių jiems padėti. Jų kančias palengvinti rūpinasi Balfas, siųsdamas vaistus, drabužius ir kt. Kuo daugiau suaukosime Balfui, tuo įgalinsime jį teikti pašalpą mūsų vargstančiųjų tautiečių didesniai būriui.

Visi nuosirdžiai prašomi aukų rinkimo reikalui paklabinti duris draugijų, klubų ir jmonių, tiek savųjų, tiek svetimųjų.

Toks visuotinis minėjimas daromas pirmą kartą, todėl labai svarbu, kad jis visais žvilgsniais pasisuktų. Tai pareis nuo vietos Balfio veikėjų sumanumo ir pasiruošimo.

Balfio vadovybė prašo visus lietuvius uoliai remti vietos Balfio veikėjų pastangas kuo daugiau lėšų šalpos reikalams sutelkti.

SUVALGĖ POLICININKĄ

Naujoje Gvinėjoje (šiaurėje tarp Australijos ir Indonezijos) dar yra tokių laukinių žmonių, kurie gardžiojasi žmogaus mėsa. Šiomis dienomis ten žmogėdžiai (kanibalai) užpuolė Matuajį sodžių, nužudė policininką ir jį suvalgė.

MUSŲ ATSTOVO ANGLIJOS NAUJAS ADRESAS

Dabar jis yra toks: J. Venckūnas, 1 Rockwell Cress, Obrioston, Bellshill, Lanarkshire, Scotland.

KAS GIRDĖTI CHICAGOJE

Buvęs chicanietis Sibiro vergijoje

Sandara gegužės 15 d. numery išspausdino šitokią laišką:

"Norėčiau sugrįžti į savo gimtinę kraštą nors trumpam laikui ir pažvelgti į pažįstamas vietas, o vasaros pabaigoje bent pasiskinti obuolių", rašo vienas ištremtas į Sibirą lietuvis, kuris kadaise gyveno Bridgeporto apylinkėje, Chicagoje. Pirmojo pasaulinio karo metu jis tarnavo Jungtinių Valstybių karinėse pajėgose, dalyvaudamas mūšiuose Prancūzijoje. Į Lietuvą jis išvyko 1929 metais, įsigijo ūkį ir jį gerai išvystė. Atėję į Lietuvą raudonieji maskoliai jį ištremė į Irkutską ir ten jis tebevangsta su šeima. Savo seseriai Amerikoje jis rašo:

"Neužilgo sueis 10 metų kaip atsiskyrėme su savo tėviške. Kartu su manim gyvena žmona, dukterė ir sūnus. Jau penki metai kaip nieko nebegaaliu dirbti, mano žmona yra sužeidusi ranką dirbdama prie kombaino (kuliamos mašinos). Dukterė ir sūnus dirba, žinoma, ant duonėlės šiaip taip užtenka, bet drabužiams nieko nelieka. Brangioji sesutė, gal yra kokių atliekamų drabužių, gal man padėtumėt apgrenti sūnų ir dukrele. Už tai būčiau labai dėkingas aš ir visa šeima.

"Pas mus Sibire žiemą esti dideli šalčiai, kurie siekia iki 60 laipsnių. Pirmais metais nušaldavom rankų ir kojų pirštus, nosis, veidus, o dabar tai apsirpatome..."

Mirė J. Čigas

Gegužės 16 d. vėžio liga mirė Jurgis Čigas, 68 metų amžiaus. Velionis nepriklausomai Lietuvoje buvo karininkas, į Ameriką atvyko prieš 10 metų. Čia buvo įsijungęs į įvairių draugijų veiklą, buvo Naujųjų bendradarbis.

Sukuria šeimą

Birželio 20 d. Juozas Liubinskas, prieš kelerius metus mirusio žinomo filatelisto Juozo Liubinskio sūnus, susituokia su Daila Stanaityte. Vestuvinė puota bus Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

Naujųjų gegužinė

Naujųjų dienašio pavasarinė gegužinė bus birželio 14 d. Bučo parke Willow Springs, Ill.

AURORA, ILL.
Kunigas — policijos viršininkas

Jau seniai tęsiamas juokingas karas tarp miesto majoro Paul Egan ir policijos vado. Majoras pašalinio policijos viršininką, bet Miesto Taryba pritaria policijos viršininkui ir pataria jam majoro įsakymo nepaisyti.

Majoras yra paskyręs jau 11 policijos viršininkų, jų tarpe buvo ir viena jauna "leidė" iš Čikagos, bet nė vienas jų negalėjo pradėti eiti savo pareigų.

Dabar, majoras, sugrįžęs iš ligoninės, kur jis ilgokai gulėjo, policijos viršininku paskyrė negrą baptistų kunigą Robertą Wesby. Ar tą paskyrimą patvirtins miesto taryba, vėliau pamatysime.

OWAGIAC, MICH.

S. Yankus išvyko į Australiją

Stanley Yankus, vištų ūkio savininkas, kuris valdžiai sumokėjo \$5,000 pabaudos už kviečių sėjimą daugiau negu leista, pardavė savo ūkį ir su šeima išvyko į Australiją. Čia jis tikisi valdžios nevaržomas ūkininkauti taip, kaip jam patiks.

NEW YORK, N. Y.

Kunigas prieš kunigą

Kas pažįsta kun. J. Končų, Balfio pirmininką, tas žino, kad jis nemėgsta ir visuomeniniame darbe su kitų nuomonėmis skaitytis. Tą jis dažnai yra parodęs ir Balfio veikloje. Ten jis jaučiasi lyg karaliukas, lyg parapijos klebonas, kurio visi turi klausyti. Žinoma, ir vikarai.

Taip ir Balfas. Bene prieš metus Balfio reikalų vedėju buvo pakeistas gana energingas kun. L. Jankus, bet ir jis, pasirodo, negalėjęs su savo šefu sugyventi, nei pirmininkas net be valdybos nutarimo jam nuo gegužės 15 d. davė atostogų, o nuo birželio 1 d. jis atleidžiamas iš tarnybos.

Gegužės 27 d. šaukiamas valdybos posėdis, kuriame šitas reikalas bus svarstomas. Pažiūrėsime, ar valdyba sugebės savo pirmininkui ragus aplaužyti ir priversti jį elgtis taip, kaip visuomeninėje įstaigoje privaloma elgtis, ar leis jam ir toliau šeiminkauti taip, kaip savo parapijoje.

AMERIKOS IDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelią Alaskon: Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose; "Proletariato diktatūra"; Ispūdziai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vėną daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekis; Ispūdziai iš Meksikos; Bulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Ežeras, kuriame žmogus nesėksta; Neįkmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių požemių urvai; Upė po žeme; Žuvis be akių... Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsisakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

DĖMESIO!

Šiuo pranešame mūsų klientų dėmesiui, kad nuo šios dienos už patarnavimą persiuntimui siuntinių į SSSR ir jos dalis Už vieno siuntinio persiuntimą imama nuo 5 iki 10 dolerių.

GENERAL PARCEL AND TRAVEL CO., Inc.

135 West 14th Street, New York 11, N. Y.

Tel. CHelsea 3 - 2583

Iš Pavergtos Lietuvos

Mirė M. Žmuidzinavičienė

Kaune gegužės 12 d. mirė dantų gydytoja Marija Putvinskaitė - Žmuidzinavičienė, dailininko Antano Žmuidzinavičiaus žmona.

Mirė šie panevėžiečiai

Jau mirė iš Sibiro tremimo grįžęs palaužtos sveikatos kan. Butvila, provizorius Bruzgulis, buvęs burmistras Chadakauskas, savivaldybininkas Liutkus vienišas, nes jo žmona jau daug anksčiau buvo mirusi, mokytoja pensininkė Paplauskaitė, mokytojas Švelnys ir mokytojas Urbaitis.

Sovietų planai Baltijos jūros erdvėje

(E) "Vorwaerts", savaitraštis, balandžio 24 d. išdėję pranešimą apie sovietinio bloko pastangas tobulinti Baltijos jūros uostus. Baltijos jūros uostai netrukus sudarys stiprią konkurenciją Fed. Vokietijos Baltijos ir Šiaurės jūros uostams. Rostocke, Vismare, Sasinice ir kitur planuojami ir vykdomi dideli darbai padaryti tuos uostus pajėgius konkuruoti su Vakarų uostais. Štettino ir Danco uostai tobulinami, gilinami. Viena Danco uosto dalis gilinama net iki 13,5 m. Tai reiškia, kad čia galės vėliau įplaukti okeaniniai laivai iki 65.000 tonų talpos. Panašiai daroma ir Gdynėje. Karaliaučiaus uoste jau esą atlikti didžiuliai statybos darbai, o sekančiais penkiais metais numatoma uostą dar labiau išstolbulinti. Žymiai pagilinta srovė ir iki Karaliaučiaus. Cia numatoma įkurdinti ir banginių žvejybos punktą. Klaipėdos uostas, to laikraščio pranešimu, išsivystęs vis labiau ir Sovietų Sąjungos eksporto uostą. Ypač sovietinis eksportas ir Skandinavijos kraštus dabar einas per Klaipėdą. Be to, Klaipėda padaryta moderninių žvejybos uostu, kur savo bazes turį du žvejybos laivynai, kurie savo žuvis iškrauna pilnai mechanizuotais įrengimais. Sovietai atsisakę planų Klaipėdą padaryti stambiu kariniu uostu. Laikraštis mini ir sovietines pastangas pravesti naftos vamzdžius iš Kaukazo iki Baltijos jūros.

Vaikai varomi į darbą

Jau esame rašę, kad Sovietijoje daromi dideli mokyklų tvarkos pakeitimai. Jų oficialus tikslas — sudaryti glaudų ryšį tarp mokyto ir darbo. Gyvenime tas reikš, kad ir vaikai bus verčiami dirbti.

Naujojo įstatymo 8-sis punktą taip ir sako, kad "visas jaunimas, pradėjęs nuo 15-16 metų amžiaus, baigęs aštuonmetes mokyklas, įsijungia į jam pakeliamą visuomenei naudingą darbą".

Išvelektra

Liaudies ūkio Tarybos pirmininkas K. Kairys žada šiemet elektros šviesa apšviesti 140 kolchozų, 30 sovchozų ir 11 remonto technikos stočių.

Siaudai dar tebėra madoje

Tiesa rašo, kad kai kurie kolchozai savo gyvuliams stato pastatus, kurių sienos iš spalvių, o stogai šiaudiniai.

Prof. Baršauskas užsiminė užsienio lietuvių

Prof. Baršauskas neseniai su Sovietų Sąjungos keliais mokslininkais lankėsi Amerikoje. Čia jis buvo susitikęs ir su lietuvių komunistais. Baršauskas yra ir Lietuvos "parlamento" atstovas. Jis to "parlamento" paskutinėje sesijoje prisiminė užsienio lietuvių ir štai ką apie juos pasakė:

"Neseniai man būnant Jungtinėse Amerikos Valstybėse teko susitikti su pažangiais lietuvių. Susitikime dalyvavo daugiau kaip 70 įvairių profesijų lietuvių. Jie su nepaprastu džiaugsmu sutinka atvykusius iš Tarybų Lietuvos ir labai brangina kiekvieną žodį, pasakytą apie ją. Užsienio lietuvių nepaprastai myli savo gimtąjį kraštą, nori ir jį sugrįžti artimiausiu laiku ir prisidėti prie bendrojo kūrybinio darbo. Išlydėdami mane jie prašė nusišlenkti Tarybų Lietuvos žemėlį, pasveikinti visus lietuvių..."

Elta, duodama šią ištrauką, teisingai savo biuleteny pastebi, kad užsienio lietuvių nepaprastai myli savo tėvynę — yra teisybė, bet kad jie "artimiausiu laiku" norėtų sugrįžti į sovietų valdomą Lietuvą, yra tikras miglos pūtimas, nes ir jo "pažangiais" vadinami Amerikos lietuvių komunistai ir tie nė nemano keltis į sovietinę Lietuvą, nenorėdami savo dabartinio gyvenimo lygio keisti į sovietinės santvarkos gyvenimo lygį. Juk ir jų bosai Andriulis ir Prūseika visokiais būdais išsiskinėja, kad tik galėtų pasilikti Amerikoje. O juk jiems ir kelionė apmokėtų Amerikos valdžia.

Mokyklos trukdo žengti į komunizmą

Švietimo ministeris Mečislovas Gedvilas, kalbėdamas Aukščiausios Tarybos posėdyje, pareiškė, kad Lietuvos mokyklos "atsilieka nuo komunistinės statybos reikalavimų, turi rimtų trūkumų, tampa kliūtimi žengti į komunizmą".

Vadinasi, iki šiol komunistams nepavyko visiškai šviesomenės pavergti savo tikslams, nepasiduoda ir priaugantis jaunimas.

Spaudos diena

Gegužės 5-ji Sovietų Sąjungoje yra skirta spaudai. Jai buvo skirta ta diena ir Lietuvoje.

Pačių komunistų žodžiais, dabar Lietuvoje esą 15 respublikinių laikraščių, kurių bendras tiražas daugiau kaip pusė milijono kopijų, 5 miestų laikraščiai, 77 rajoniniai, 19 žinybinių. Visų jų tiražas 755.000. Vien "Tiesos" dienraščio leidžiama 225.000 kopijų.

Įvairių žurnalų (magazių) esą 64, jų tiražas 485, 500.

Lietuvos gaminiai Niujorke

Birželio 30 d. Niujorke bus atidaryta Sovietų Sąjungos paroda. Joje bus ir Lietuvos gaminių. Joje bus daug gintaro dirbinių (Mikulevičių, Guntienės, Petreikio ir kt. kūrinių), keramikos (Genienės, Miknevičiaus, Krivolskio, Pivoriūno, Butkevičiaus, Strio-

Ar ir dar vienas smurtas?

V. KYMANTAS

Mūsų spaudoje pasirodė žinia, kad Maskvoje ruošiasi pakeisti lietuviškųjų raštų lotyniškąjį raidyną "graždanka". Nesinorėtų tai žiniai tikėti, jei ji nebūtų patiekiamą su būdingomis smulkmenomis. Tad joje sakoma, kad Politgrafijos Mokslo ir Tyrimų institutas Maskvoje jau praėjusių metų birželio mėnesį esąs paruošęs naujo lietuviško raidyno projektą, o tas projektas esąs ne kas kita kaip rusų raidynas — graždanka. Pagal tiekiamą žinią graždanka turinti būti įvesta lietuviškoje raštinioje iki 1965 metų.

Toje tiekiamoje žinioje nusakomi ir motyvai, dėl ko ta "reforma" būtų reikalinga. Maskvos mokslininkai ir gydytojai esą nustatę, kad dabartinės lietuviškos raidės gadinančios skaitytojų nervus ir akis. Tie Maskvos mokslininkai esą pasiūstę Vilniui Lietuvos Mokslų Akademijai, kad ji šiuo klausimu pasisakytų.

Nenorėjęs tikėti Maskvos žlybumu, bet iš kitos pusės esame ne kartą patyrę, kad Sovietijoje viskas galima ir kad graždankos įvedimo sumanymas gražiai derintųsi su visa Kremliaus vedama "tautybių politika". Galime ir tai prieiti, kad žinia yra tyčia paleista pasaulin, kad Maskva patirtų, kaip į tokius sumanymus būtų atsiliepta plačiam pasauli. Ir netenka visai abejojoti, kad Maskvos kalbų mokslininkai bei gydytojai savo projektą galėjo mėnesiais ruošti tik Kremliaus įsakymu ir nurodyti.

Politiniai motyvai tokią mintį kelti būtų visai suprantami. Pradedant Leninu, rusiškasis bolševizmas visuomet siekė per komunizmą užvaldyti pasaulį ir jam vadovauti. Visų Kremliaus galiūnų laikais — prie Lenino, Stalino ir dabartinio Nikitos — ta Sovietų politika buvo nuosekliai ir stropiai vykdoma. Ir kad rusiškąji Sovietija galėtų tokią uždavinį atlikti, visos Sovietų pavergtos tautos turėtų būti visokeriopaulydytos su rusais į vieną į vieną "tarybinę šeimą".

Tam būtina, kad Sovietų Sąjungoje rusai ne tik visam kam vadovautų, bet kad rusų tauta galimai greitai tempu į save įeiliųtu visas kitas Sovietijos tautas ir jas suvirškintų. Jei iki šiol, einant Lenino mintimi, kiekvienos Sovietų pajungtos tautos gyvenimas turėjo bū-

gos, Kanutavičienės ir kt. kūrinių).

Būsią parodyti Kauno, Liukso, Eglutės, Baltiko, Neringos, Drobės, Neris audiniai, būsią avalynės ir kt.

Gamins ketų

Prie Kauno, tarp Ažuolyno ir Petraičių, bus pradėta statyti ketaus (špyžius) fabrikas, kuris pirmąją gamybą išleis apie 1961 metus. Fabrikas per metus gamins apie 20.000 ketaus.

Rusas — Vilniaus karo įgulos viršininkas

Vilniaus karo įgulos viršininku dabar yra gvardijos pulkininkas L. Polozencevas.

ti "tautiską formą ir tarybišką socialistiniu savo turiniu", tai dabar Kremlius visą laiką klastojęs pavergtųjų tautinį bei kultūrinį gyvenimą, nori daryti pagreitintą žygių surusinti ir lietuvių. Rusinti per mokyklą, partines ir kitokias organizacijas, per rusų spaudą, literatūrą ir radiją, per rusų kultūros kildinimą ir jos visai persamą vyrvimą ir Lietuvos gyvenime, pagaliau per paskutinę mokyklos reformą. Jei Maskvos bus tikrai bandyta priversti pamsdinti lietuviškus raštus graždanka, tai būtų sudarytas dar vienas, kad ir mechaniškas, su Maskva sąsaitas gretimai su mūsų krašto ūkišku bei politiniu pririšimu prie "broliškos" rusų tautos.

Žinia — jei ji yra teisinga — yra tikrai klaidi. Lietuvių kalbos žinovai turėtų ir vėl pasisakyti, dėl ko mums rytiška graždanka yra neprimtina. Turėtų ir vėl atsinaujinti kietas kalbos žinovų gincas, trukęs per 40 mūsų spaudos draudimo metų. Bet gretimai su tuo grynai "kalbišku" klausimu mums dar daugiau rūpi politinis tautinis ir kultūrinis klausimas.

Maskvinis bolševizmas masi pakartoti Muravjov-Koriko užsimojimą Lietuvą surusinti. Jis imasi to uždavinio kiek kitokiomis priemonėmis ir turėdamas kitokių galimybių. Kremlius panaudoja "moksliskų" įtikinėjimus savo klastai pridengti, tariai susirūpinamas lietuviu nervais ir akimis. Kremlius spaus ir Lietuvos Mokslų Akademiją, kad jam pritartų, kaip jis privertė savus mokslininkus kalbėti nesąmones. Kultūringųjų Vakarų jau tūkstantai metų vartotos lotyniškosios raidės jų iki šiol neapakinio. Tikėkimės, kad ir bolševikinių Muravjov-Korikų bandymai per graždanką "sužvaizdinti" mūsų tautą į mongoliškus rytus atsimuš į vieną lietuvių pasipriešinimą ir sugniūš.

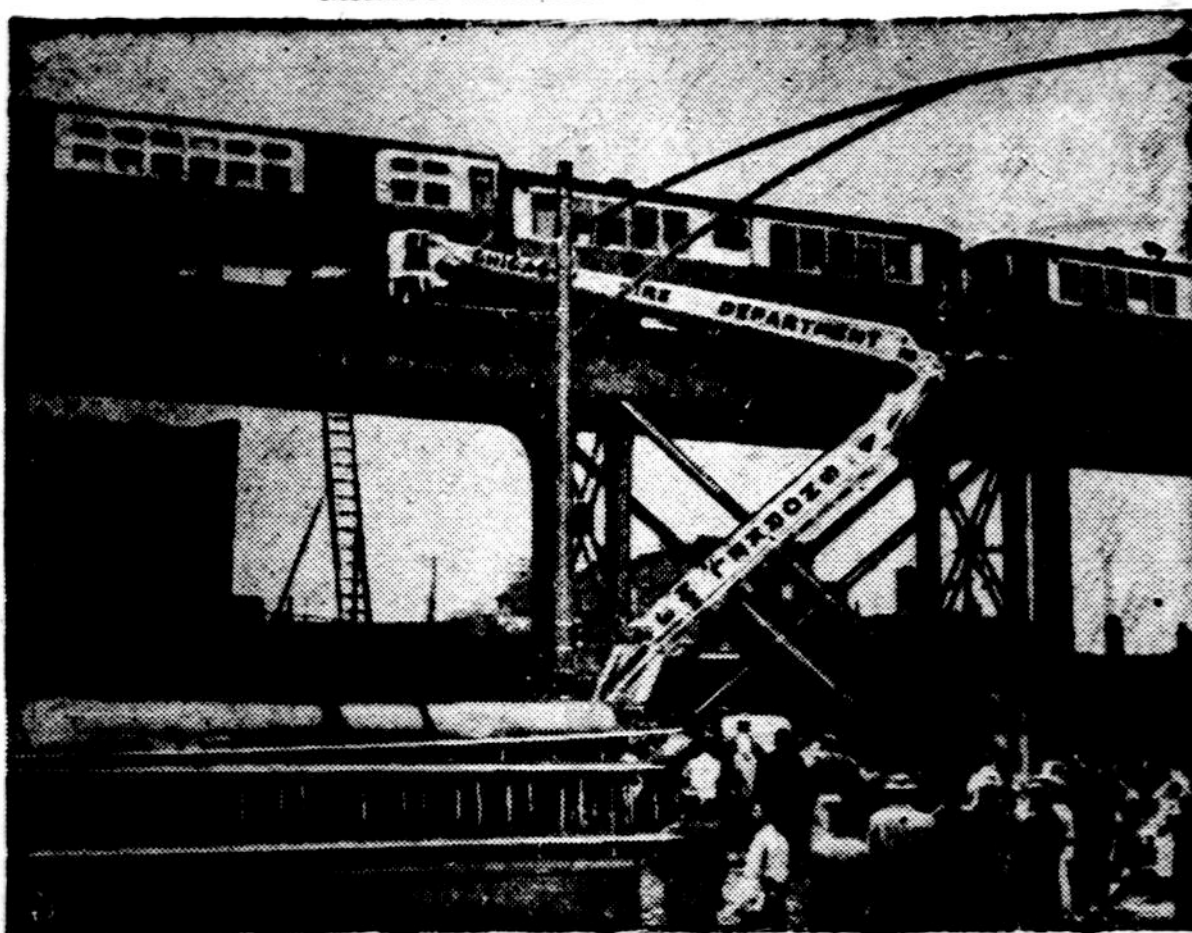
GIMTOJI KALBA

Ka tik pasirodė Gimtoji Kalba 1959 m. Nr. 1 (3), bendrinės kalbos laikraštis, Lietuvių Kalbos Darbo organas, leidžiamas Kultūros Fondo, redaguojamas P. Joniko, A. Salio ir Pr. Skardžius. Turinys įvairus ir vertingas.

P. Joniko straipsnyje "Kalbos reikšmė tautai" platokai išdėdoma gimtosios kalbos reikšmė tautinės bendruomenės vienybės, diskumui. Nurodoma, jog ne tik gimtosios kalbos mokytis ir svetimomis. Straipsnis baigiamas išvada: tautybei išlaikyti kiti tautiniai bruožai negali atstoti gimtosios kalbos. L. Dambriūnas, negundamas saikingo tarptautinio žodžio vartojimo, pasisako prieš madingus skolinius šiuo metu Lietuvoje iš rusų, Amerikoje — iš anglų k. Konkretiai parodoma daugelio tokių skolinių nelietuviškumas ir turimieji jų lietuviški atitikmenys. Pr. Skardžius paryškina "prasmės" ir "reikšmės" skirtumus ir iškelia retesnes darybos daiktavardžius iš daiktavardžių su prisega-umas: ponumas, raganumas, bedievas... Toliau pateikiama bent penketas puslapių įvairių žodžių, kurių dažnas nežinomas (kaliošas), ardas (ne-tvarka), aukauti (aukas rinkti), iškirptė (dekoltė), kyra (j-kyrus žmogus), krapštas (kas ilgai krapstosi).

Klausimų kraitelį kalbininkai išaiskina, kada vartotina "atspausdinti" ir "išspausdinti"; kas pirmoji eilė teiktina: "pagalba" ar "pagelba"; kada rašytina "Bažnyčia", kada "baž-

MIESTO GELEŽIN KELIO NELAIME

Chicagoje susidūrė traukiniai, apie 100 žmonių buvo sužeista. Ugniagesiai padeda keleiviams gelbėtis.

Įdomu į praeitį žvilgtelėti

J. VLKS

Kaip kada praverčia dirbteli į seniauėjusių laikraščių pageltusius lapus. Ten surandame ir tokių žinių, kurios vertos prisiminti, nes jos daug pasako dabarčiai. Imame į rankas 1903 m. Lietuvos socialdemokratų leista, Tilžėje spausdinta, Lietuvoje slapta platinta "Darbininkų Balso" Nr. 2. Ten psl. 74 skaitome tokią žinutę:

"Prūsų Lietuva. Raginė. (Persekioja lietuvių ir socialistus). Raginė nedidelis miestukas. Randas čionai kryžiuokų pylis, kuri dar nuo XIV šimtmečio riogso. Dabar toje pylėje įrengtas kalėjimas (kalinės) ir gyvenami namai visų kalėjimo urėdinkų, o taipgi teisėjas (sudžia) ir teismas. Ne vienas čia lietuvis, ne vienas čia darbininkas socialistas tapo šionai nuteistas (apsudytas) ir turėjo kalėti. Nepertoli nuo tos vietos, kur apkala žmogaus kūną, randame ir dvasios kalėjimą: tai seminarija, kuri skirta paruošti mokytojus dėl pradžios mokyklų. Ne vienas mokytojas iš čia išėjo, kuris yra smarkiu vokiškintu lietuvių vaikų kaip ir persekiotoju socialistų. Raginėje atsirado pirmas lietuviškas laikraštis "Aušra" ... Landrotu yra grovas Lamsdorf, kuriam malonu yra naikinti lietuvių ir socialistus. Pereitą pavasarį lietuvių konservatyvai norėjo Netūnuose laikyti susėjamą, tai žandaras gązdino šeiminką su landrotu nemalonne, esą tai socialdemokrat. Mat ir konservatyvams neleidžia dėlto, kad

jie lietuvių ... "Didi rakštis valdžios akys yra didponis Hofer iš Did. Skaisgirių (Raginės ap.). Jis yra socialdemokratas, kas retai atsitinka tarp dvarponių. Pirm keletos metų jisai įsiutino valdžios tarnus per gegužės šventę. Zandara neleidė laikyti susirinkimo ant jo paties lauko, tai padarė savo dvare, o ten žandarų nebeįsileido. Dabar jis keliauja po Lietuvą (Prūsų) ir daro susirinkimus, nes yra keikių apskričių kandidatu į viešpatystės seimą.

"Neseniai pavasarį buvo Raginėje ir lietuvių susirinkimas. Lietuviškai kalbėjo socialistas Bendiks. Snekėjo apie "bagončius ir vargžius". Galbūt, kad čionai pirmieji "Aušros" spinduliai pasirodė, dabar iš čia ir pirmi lietuviški socializmo sėklos grūdai bus išberti, kurie, tikim, gerus vaisius išduos".

Tos įdomios korespondencijos kalbą vietomis išlyginome.

O štai kuo įdomi mums būna toji korespondencija. Ji aiškiai nusakoma, kad ten lietuvių gyventa iš seno. Tai buvo lietuvių tautos žemė, ligu amžius gintos, saugos nuo kryžiuokių ir bendrai vokiškintų.

Sovietų įžvalgus istorikas V. T. Pašuta taip pat įrodo, kad ten iš seno lietuvių gyventa ir lietuvių kartu su savo gimine prūsais gynėsi nuo vokiškintų. Deja, prūsai tų kovų dėl savo nepriklausomybės ir savo žemių neatlaikė. Jie buvo sunaikinti, iš savo žemių išblaškyti ar suvokinti. Apie tai 1958 m. Sovietų istorijos žurnale Nr. 6 V. T. Pašuta parašė įtikinamą straipsnį ir įdėjo žemėlapi, kuriame atžymėtos prūsų ir lietuvių kovų vietos dėl nepriklausomybės ir kur tolydžio įsilaikė kryžiuočiai ir statė savo pilis, kurių viena tokių buvo pastatyta ir Raginėje.

Deja, ko vokiškintai neįveikė, dabar maskoliai, komunistiniu imperializmu pakaustyti, pribagė. Karaliaučiaus-Tilžės žemės dabar rusų kolonistų apgyventos ir visi lietuvių ir vokiečiai š ten išstumti.

1959 m. "Keleivio" kalendoriuje yra įdėtas Petro Bū-

tėno akylus straipsnis "Mazosios Lietuvos vietovardžių rusinimas". Kas jo neskaityti, vėta jį būtinai perskaityti. Ten užtikame, kad Raginė dabar pavadinta Neman, Karaliaučius — Kaliningrad, Tilžė — Sovietsk ir kitos gyvenvietės surusintos. Rusai sumetė ištrinti bet kuriuos pėdsakus, kurie įrodo, byloja, kad tos žemės buvo lietuvių gyvenamos. Ir tą įvykdė.

Veik prieš 60 metų, kai ten pradėjo kaltis socialistiška mintis ir reikėsi stipriai lietuviybę, kaizeriniai valdininkai ir daliniai mokytojai vokiškintai persekiojo vienus ir kitus. Betgi tiek socialistinė mintis ir lietuviybė galėjo vienu ar kitu būdu pasireikšti, nors buvo ir teismo dąbajama ir kalėjimu grąšinama.

O dabar, dabar Raginės ir visoje toje srityje laisvai skamba tik rusiškos dainuokos-častuškos, o visa kita kietame čekisto kumštyje užgniaužta.

"Zdies ruskij duch, zdies Rusiju pachnet," — išdidžiai postringauja maskolius. Carinėtos Rusijos metais buvo tokių "mokslininkų", kurie įrodinėjo, kad tos žemės rusų žemės, nes iš žodžio Prūsija atmesk pirmą raidę ir gausi Rusija, nors ten niekuomet rusų negyventa, net rusų kolonistų nebūta.

Tos žemės paveldėjimu privalėtų priklausyti Lietuvai. Lietuva Rusijos okupuota. Valdymo požiūriu lengva tas žemės buvo priskirti pavergtai Lietuvai, nes visviena jas Maskva kartu su visa Lietuva valdytų. Deja, jas priskyrė Petrogrado sričiai ... Maskva nėra tikra dėl Lietuvos ateities, ar jai pasiseks savo valdžioj išlaikyti, todėl ir tų žemių neprikskyrė Lietuvai. O be to, Maskvos norėta imperializmo ir lietuvių tautos maskolinimo tikslais Lietuvą iš visų pusių apsupti rusų žemėmis, atskirti ją nuo laisvųjų vakarų.

Štai kodėl mus sudomino 1903 m. "Darbininko Balso" įdėta iš Raginės korespondencija.

Ilgas savaitgalis čia pat. Keliuose bus dar daugiau automobilių. Tas reikalauja dar didesnio atidumo. Visi laikytis nustatytų eismo taisyklių, kooperuokite su eismo tvarkančiais pareigūnais.

Nesukubėkite! Neiškokite mirties! Gyvenkite patys ir leiskite kitiems gyventi!

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Žinai, Maiki, kai tu man pereitą sykį prisiekėjai, kad viskas ant svieto keičiasi, ir augmenys ir gyvūnai, tai tie džiuliongai pradėjo man ir miegant sapnuoti. Užpėreitą naktį sapnavau, kad ir aš pats pavirtau į monkę ir trajinai įlipti į medį, ale kita monkė nutvėrė mane už vuodegos ir nutraukė žemėn. Tai matai, kas darosi: ir naktį neturiu pakajaus per tas tavo monkes.

—Reikia, prisimena praeitis.

—Kokia čia praeitis, Maiki? Juk praeity aš monke nebuvau ir vuodegos neturėjau.

—To negali žinot, tėve. Gal koks protėvis prieš koki milijoną metų ir turėjo. Juk žėjutas Verckus pripažįsta, kad ir arklys praeity kitaip atrodė; daugiau buvo panašus į šunį, negu į arkli. Kitaip atrodė ir žmogus.

—Maiki, jeigu tu sakai, kad aš negaliu žinot, kaip mano protėvis atrodė, tai kokių spasabų tu gali žinoti?

—Moksliski tyrinėjimai yra aiškiai įrodę, tėve, kad kuo toliau eisi atgal į praeitį, tuo mažiau bus išsivystęs žmogus.

—Iš kur tu gali žinoti, kaip tada žmogus buvo išsivystęs? Juk savo pikėrio jis tau nepaliko. Nepaliko nei knygų, nei stovylių, nei kitokių davydų. Ir nėra gyvųjų svietų, kurie galėtų pasakyti, kaip mano protėvis atrodė. Tai kaip tu gali sakyt, kad jis buvo vuodegotas? Pasakyk, kur tu jo vuodegą matei, a?

—Tiesa, tėve, kad gyvųjų liudininkų iš priešistorinės gadyinės nėra. Ir nėra jokių raštų. Kaip tada žmogus gyveno ir kaip jis atrodė, mums nepasako jokia daina, jokia pasaka apie didvyrius. Bet kur tyli žmonių padavimai ir apviesių vyrų užrašai, tenai mums kalba pačios žemės istorija, kalba akmenys.

—Nebūk balamūtas! Kas girdėjo, kad akmenys kalbėtų?

—Kalba, tėve, žemėje suakmenėję žmonių kaulai; kalba jų forma bei išvaizda. Ji ne tikta pasako, kaip praeities žmogus atrodė, bet ir kokiose sąlygose jis gyve-

no, ir dargi ką jis valgė, kuo maitinosi.

—O kur tokie kaulai yra?

—Juos galima matyti muziejuose, tėve. Apie šimtas metų atgal, Vokietijoje, netoli nuo Duesseldorfo miestelio, darbininkai valydami vieną urvą rado žmogaus griaučius ir beveik sudarkę juos. Išgirdęs apie tai vokiečių mokslininkas d-ras Fuhlerott nuyko tenai ir likusius kaulus surankiojo. Šiandien juos galima matyti Bonnos miesto muziejuje.

—Tai kas iš to?

—Iš to yra tas, tėve, kad tie kaulai griežtai skiriasi nuo šių laikų žmogaus. Kadangi ta iškasena buvo rasta Neanderthalio klonyje, tai mokslininkai tuo vardu pavadino ir gyvenusį tenai žmogų: Homo Neanderthalensis, kas reiškia neanderthalietį žmogų. Jo galva buvo visai plokščia, o viršum akių išsikišę du dideli gužai, lyg ir ragai, kurių šiandien jau nesimato nei pas žemiausio laipsnio Australijos laukinį. Iš pradžių buvo manyta, kad neanderthalėnas buvo arba nesveikas, arba turėjo kokių nors būdu sugrūstą viršugalvį. Bet vėliau paaiškėjo, kad toks spėjimas buvo klaidingas, nes Europos pietuose, kur dabar yra Jugoslavija, iškasta apie 10 žmonių grupės kaulai, kurie atrodė lygiai taip, kaip ano neanderthalėno griaučiai. Taigi tos suakmenėjusios kaulų liekanos parodė, kad tais laikais visi Europos gyventojai turėjo vienodą išvaizdą: plokščią galvą, kaip ir aš.

—Tiesa, tėve, kad gyvųjų liudininkų iš priešistorinės gadyinės nėra. Ir nėra jokių raštų. Kaip tada žmogus gyveno ir kaip jis atrodė, mums nepasako jokia daina, jokia pasaka apie didvyrius. Bet kur tyli žmonių padavimai ir apviesių vyrų užrašai, tenai mums kalba pačios žemės istorija, kalba akmenys.

—Nebūk balamūtas! Kas girdėjo, kad akmenys kalbėtų?

—Nu, matai, Maiki, kad mokslininkai nieko nežino.

—Bet tas jų nuomonų skurumas, tėve, turi didelės svarbos, nes parodo, kad bu-

Diktatūros neišlieka amžinai

Laisvosios profesinės sąjungos kreipėsi į pavergtųjų kraštų darbo žmones.

(Elta) Tuo tarpu, kai didžiosios Vakarų valstybės ruošiasi koegzistencinėms konferencijoms su sovietais ir pavergtųjų tautų nę neprišimena, laisvojo pasaulio profesinės sąjungos gegužės 1 dienos proga išpūdingu mostu prabilo į pavergtųjų kraštų darbo žmones.

Ir bendrame Tarptautinio Laisvųjų Profesinių Sąjungų Centro atsišaukime į viso pasaulio darbo žmones ir specialiam to centro generalinio sekretoriaus Oldenbroek žodyje pavergtųjų kraštų darbininkams buvo aiškiai prisiminta darbo žmonių masių Rytų Europoje vergija ir pabrėžta jų išlaisvinimo viltis.

Tarptautinio Laisvųjų Profesinių Sąjungų Centro generalinis sekretorius J. H. Oldenbroek savo žodyje komunistų valdomų kraštų darbo žmonėms t. k. pareiškė:

„Tarptautinė Laisvųjų Profesinių Sąjungų Unija, jungianti 55 milijonus laisvojo pasaulio darbininkų, siūnčia Jums draugiskus sveikinimus ir pabrėžia šią dieną savo nuosirdžiausią solidarumą su Jumis Jūsų kovoje prieš komunistų priespaudą ir išnaudojimą.“

Kasdien Jums yra kalbama apie septynmečius, penkmečius ar keturmečius ir apie gerą gyvenimą tuos planus įvykdžius. Bet Jūs tokius pažadus girdėte jau seniai ir jie neišsipildė. Aki-vaizdoje gamybos pakilimo ir techninės pažangos Jūsų kraštuose vis dėlto lieka klaidimas, kodėl Jūs, darbo žmonės, likate nuvarę, palyginus su laisvojo pasaulio pramonės darbininkais. Kodėl reikia laukti dar penkių ar septynių metų, kad gyvenimas Jums ir Jūsų šeimoms pasidarytų pakankiamas?

Kas pasidaro su Jūsų gaminių? Didelė dalis tos gamybos tenka komunistinio pasaulio kariniams reikalsams. Jie sako — gynybai. Bet mes ką tik neseniai matėme, kaip Kinijos komunistų kariuomenė negailestingai numalšino tibetiečių protestus prieš kolonijalizmą. Matėme vargingų kalnų tautelių sukilimą prieš „komunas“. Mes matėme, kaip komunistiniai valdovai nesiskaito su sutartimis, paneigia visas tautines sąvaybes ir asmens laisves, nesiskaito su pasaulio opinija, siekdami imperialistinių tikslų. Tūkstančiai Indijos darbininkų demonstravo prieš tokios formos komunistinį kolonijalizmą, niekuo nesiskiriantį nuo sovietinių divizionų žygių prieš darbo žmones Vengrijoje ir Rytų Vokietijoje.

Profesinės sąjungos, kurios laisvajame pasaulyje gina darbo žmonių reikalus, komunistų valdomuose kraštuose yra tik valstybės valios vykdytojos.

kuris galėjo būti lygiai žmogus, kaip ir beždžionė. O jeigu eisme dar giliau į žemės praeitį, tėve, žmogaus pavidalas jau visai išnyksta. Visa tai patvirtina Darvino teorija, kad žmogus yra išsivystęs iš žemesnių gyvūnų. Ar dabar bus aišku?

—Maiki, daugiau tu man tokių balabaiškų nepasakok. Gud bai.

Jūsų rankų pagaminamos vertybės panaudojamos ūkiniam karui prieš laisvąjį pasaulį. Užuoat Jums mokėję geresnius atlyginimus, užuoat Jūsų gaminių eksportu įgalinę Jums reikalingų gaminių įvežimą, komunistiniai valdovai panaudoja kapitalistinę techniką Jus ir kitų kraštų darbo žmones nusikurdinti. Jie Jus nuolat ragina daugiau dirbti, skelbti „savanoriškus“ išpareigojimus dirbti neapmokamus viršvalandžius. Šios Gegužės pirmosios proga, kai Jūs vėl girdėsite komunistų kalbėtojų šūkius, paklauskite: „Ar šitai yra teisinga?“

Jūs gyvenate tokiam pasaulyje, kur valdo jėga, o ne teisė. Bet tai pasikeis, nepaisant dabartinio jėgos ir išnaudojimo režimo viešpatavimo.

Mes laisvajame pasaulyje pasisakome už Jus ir stipriname laisvasias institucijas ne tik ekonominiam ir socialiniam būviui gerinti, bet ir žmogaus teisėms bei laisvei užtikrinti.

Nenusiminkite! Diktatūros neišlieka amžinai. Kuria dieną — galbūt toji diena yra jau arčiau, negu manome — diktatūra žlugs. Ir tada mes visi susijungime aisivajame pasaulyje.“

SKAITYTOJŲ BAISAI

Lietuva be Nemuno

Kas kiek sveikiau galvojo dar Lietuvoje būdamas, tas, be abejo, visuomet jautė nerimą, kad mūsų šalis buvo ant kelio rytai — vakarai, arba priešingai, jau nuo amžių. Bet vistiek yra tik Lietuva ir prie Nemuno.

Prof. K. Pakštas sumanė kurti Lietuvą Britų Hondurą (Centralinėje Amerikoje). Aš nenoriu profesorui trukdyti Tarzanų mažiau ar daugiau susitvarkiusio visuomenės ieškoti ir kuoli kisti į jo ratus į džungles važiuoti, bet neįsivaizduoju, kaip būtų įsivaizduojami džunglinės Lietuvos, kas ją sukurs?

Pristeigim parapijų ir kultūrinių įstaigų, išsigimio farmų, namų, automobilių, televizijų ir kitų prasmų. Dauguma jau įsikūrę, ir skolese iki ausų, (laimingi tie, kurie jau išsimegė). Kas vėl norės kitiur emigruoti, vėl bastysis po ūkanotą ateitį, ir kam užteks energijos dar ir trečią sykį kurtis?

Be abejo, viską išpardavę, kapitalo pradžiū gal užtektų. Bet kuriant Lietuvą be Nemuno, mes jau pradžiai dedai, ar apžilę pusedžiai be jaunųjų jėgų joki būdu neapsisėime.

Mūsų jaunimas tirpsta Amerikos ar Kanados gyvenime ir mokyklose, ir jie mums hondurinėje Lietuvoje nedirbs, ir neieškos ten nuotykių, kai tu nuotykių užtenka čia.

Yra net ir tokių tėvų, kurie giriiasi savo prieaigiumi, kad jo Vyktukas... puikiai kalba angliskai, kur kas geriau negu lietuviskai... Vadinasi, Hondurasą galim nusigabenti paaučius, kuriuos dar galim išmūstyti lietuviskoje dvasioje hondurinėje Lietuvoje. Kiek tokių šeimų atsiras?

Sukūrę tą džunglinę Lietuvą, be imigrantų neapsisėime. Tegul kad ir mūsų Pabaltijo kaimynai, ar vietiniai. Vis vien neišlaikysim grynakraujiskumą.

Todėl bene geriau likti šio krašto lojaliu piliečiu, kur jau viskas įkurta ir pastovus gyvenimas įsikūnijęs, o ne landžioti po džungles, kada jau per vėlu.

Nehondurininkas

Poteriais Lietuvai nepadėsime

Iš Bostono Mėlynoji Armija siūnčia raštus, kuriuose prašoma stoti į jų organizaciją ir porteriauti, kad S. Marija Lietuvai gražintų laisvę.

Aš manau, kad tai bergždžias darbas. Mūsų vyskupai jau seniai Lietuvą paukojo Marijos širdžiai, per ilgus metus Lietuvoje ir kitur pristatyta daugybė bažnyčių, vienuolynų ir kitokių maldos namų, daug melstasi o kas laimėta? Ilga laiką Lietuva buvo svetimųjų paversta, tik trumpa laiką ji atgavo laisvę, bet ir vėl ją pavėrgė nuo-

SEDYNĖMS SULOZUS

Mayetta, Kan., Rodeo spektaklio metu sulūžo žiūrovų sedynės, sužeista 250 asmenų, kelios dešimtys labai sunkiai.

Kelias į gerovę

Stebint įvykius už geležinės uždangos per pastaruosius keleris metus, galima prieiti išvadą, kad ten vyksta tokie dalykai, kurie ilgainiui gali pakeisti dabar ten išnaudojamo darbo žmogaus likimą. Pačiose komunistų partijose iškyla net dvi opozicinės grupės: vadinamieji antipartiniai komunistai ir revizionistai. Tuo tarpu mums dar nežinoma, ko siekia „antipartiniai“, bet revizionistai siekiamai atrodė visai aiškūs. Jie nori išsikovoti tautinės lygybės santykiuose su rusų tauta ir daugiau demokratinių laisvų. Vakarų socialistai, stebėdami tuos įvykius, gal su tam tikra optimizmo doze, darosi išvadą, kad totalitarinis komunistas per revizionizmą gali išsivystyti į demokratinį socializmą. Tam vyksmui tačiau reikės daugiau laiko, negu darbo žmogus komunistų valdomame krašte gali laukti.

Komunistinėje santvarkoje darbo žmogus yra valstybinio biurokratizmo vergas. Jis yra verčiamas savo gero, kultūrinis poreikius ir pažangą aukoti saujelės komunistinių pareigūnų neužsistarnautai prabangiam gyvenimui. Komunistiniuose kraštuose išaugo naujoji klasė, kuri, apsisaugojusi nuo viešos ir veiksmingos kritikos, savo elgesiu niekuo nesiskiria nuo išnaudotojų kapitalistinėje santvarkoje. Todėl reikalsas kovoti prieš tuos išnaudotojus iš esmės nepasikeitė. Dirbantieji nori būti krašto ūkio tvarkymo dalyviais. Jie nori, kad tautos ūkis būtų taip tvarkomas, jog ne atskiros asmenų grupės galėtų pasipelnyti iš visuomenės sunkaus darbo, bet pačių dirbančiųjų gėrė būtų keliama sukurtojų

žmiejai komunistai.

Maldų komunistai nebijo. Maldomis jų dar niekur niekas nesulaukė ir nenusikartė. Kur tas pavyko padaryti, padaryta medžiaginiais ginklais.

Amerikis

Klausimas P. Ziurui

„Dirvoje“ Pijus J. Ziurys plačiai parašė apie Antano Smetonos dienas Clevelande. Atrodė, kad jis bus daug apie ką su Smetona kalbėjęs. Taigi, būtų įdomu sužinoti, ar Ziurys nepasidomėjo, kur Smetona padėjo Lietuvos išsivežtus pinigų. Jei tai žino, turėtų viešai pasakyti.

Zinoma viešai, kad jis išsivežė čemodana valstybės pinigų, bet nežinoma, kur juos padėjo. Ka apie Smetona galvos būsimos kartos, jei nieko daugiau nepasakės?

A. Reikow

darbo žmogus kartu su kitų Europos kraštų draugais galės pilnai naudotis savo darbo vaisiais. Jis bus savo likimo kalvis.

„Darbininkų Balsas“

KĄ SKAICIAI KALBA?

Jau yra žinoma kai kurie Sovietų Sąjungoje šiais metais vykdyto gyventojų surašymo skaičiai.

Viso labo ten gyvenama 208,800,000 gyventojų, iš jų 55% moterų.

Pagal 1939 m. surašymo duomenis, ano meto Sovietų Sąjungos ribose gyveno 170,600,000 žmonių. Po antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjunga užėmė plotus, kuriuose 1939 metais gyveno 20 milijonų žmonių, tuo būdu skaičiuojama, kad dabartinės Sovietų Sąjungos ribose 1939 metais buvo 190,700,000 gyventojų.

Zinovai sako, kad jei nebūtų buvę karo, tai gyventojų prieauglis kasmet būtų buvęs po pusterčio miliono, o po 20 metų, tai yra šių metų pradžioje ten būtų buvę 40 milijonų gyventojų, o jų era, kaip minėta, 208 milijonai. Taigi, trūksta daugiau negu 30 milijonų. Tai karo pasekos: daug žuvo, mažiau gimė.

Idomūs gyventojų sudėties pasikeitimai.

Moterų 10% daugiau laip vyrų, nes kare daugiau žuvo vyrų.

1913 m. tik 18% tegyveno miestuose, 1939 m. vos trečdalis, o dabar jau net 48% yra miesčionių.

1913 m. kiekvienas 1,000 gyventojų buvo 47 gimimai, o 30 mirimų, o dabar tik 25 gimimai ir tik septyni su put-mis mirimų.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse sparčiau auga gyventojų skaičius Pacifiko vakrantėje negu Atlanto, o Sovietijoje rytuose — Sibire. Čia tas augimas yra nūralus, o ten dirbtinis, nes valdžia visokiais būdais verčia žmones keltis už Urą. Juk ir tie vežimai iš Lietuvos ir kitur iš dalies buvo vykdomi, kad greičiau padidintų Sibiro gyventojų skaičių.

Surašymo duomenys rodo, kad šioj pusėj Uralo (Europoj) gyventojų skaičius tepadidėjo vos pusantro procento, o tuo tarpu už Uralo, Azijos dalyje gyventojų skaičius padidėjo nuo 47 mil. iki 63 milijonų. Kai kurie miestai ten per tą laiką saugo net pusantro karto.

Mums labiau rūpi Lietuvos gyventojų pakitėjimo duomenys. Idomu bus juos anagrinėti, kai jie bus paskelbti.

KAZIN, KOKIĄ SPAUDĄ KUNIGAS SKAITĖ?

Maine valstijoje, Skowhegan miestelyje policiją suėmė kunigą Arthur R. MacDougall, 62 metų amžiaus ir kaltina jį, kad jis išniekinęs 13 metų amžiaus mergaitę. Kun. MacDougall yra pasas kelias knygas ir šiaip plačiai žinomas. Jis aiškino: „Somerset aukštajame eisme, kad esąs nekaltas dėl tos trylikmetės mergaitės. Teismas jam paskyrė 2,500 užstatą ir paleido jį iš kalėjimo iki pagrindinio byos svarstymo.“

Jonas J. Romanas, blairiojo Kneizio radiojo pamoklininkas, greitai laiku pasakėls Bostono lietuviams, tokią spaudą kunigas MacDougall skaitė.

MOTERŲ SKYRIUS

M. KATILISKIS

HEXEGRUND

Iš Terros išleistas knygos "Išėjusiems negrįžti".

(Tęsinys)

Ir ne tai buvo svarbiausia. Aš sėdėjau ant dėžės prie išverstos sienos ir turėjau platų reginį į jūrą ir į jos pakrančių smėlynus. Mano akys sugriuvo baltų bokštų ir raudonų čerpių stogų jauki bažnytelė. Kukliai, bet su skoniu įsodinta lieknų pušų miškelyje. Mačiau, kaip taikliai krito sviediniai, ir po kiekvieno jų, po dūmų ir dulkių išsisklaidymo, grakštus pastatas virto kuo tai primityvesniu. Iki galiausiai liko plikos, skylėtos ir suaižėjusios sienos. Smėlyną arė ir akėjo. Ir jame vis dar buvo tiek daug gyvybės, kad ją patikėti buvo kažkaip varginančiai sunku. Reikėjo pačiam būti ir paliesti rankomis. Arklys nesidavė įmetamas į duobę ar paguldomas apsaugai apkase. Arklių čia tiek, kad būtų užtekę plačiausiems dvarams aparti. Jų lavonais, kaip kumrausiais, klojosi lyguma. O gyvieji veltui ties išdžiūvusius kaklus, įsėkdamai žolės. Jos visur buvo — senos, pernykštės, razienu ir ežių smilgų, visur, tik ne čia, kur buvo atvaryti ir palikti. Jie stovėjo ir liūdnai svyravo galvomis. Iš jų šonų sunkėsi kraujas. Ir iš krūtininių ir iš prakirstų gyslų. Jie klaupėsi gana nerangiai ir, padėję galvas, dar kurį laiką laizė pilką smėlį, sumerkdami savo kraują. Gyvulio mirtis tyli ir šventa. Ji tikra, nežūrint, kokiū būdu atliekama. Jis nedejuoja ir nesiplėšo agonijoje. Tai pastebima ypatingai pas arklius. Žmonės juos atsivarė čia ir varėsi, kol galėjo. Ir kelio pristigę, paliko, nebesirūpindami niekuom daugiau, tik pačiais savim.

Tai vis tokie sutirštinti reginiai. Ir jie nėra nė per daug baisūs, nė sukrečiantys. Aš turėjau vaizduotis visa tai kiek kitaip.

Ar yra dar koks lašas konjako mano gertuvėje?

Mirti aš nebijau. Nes gyvenimas nebuvęs mano tikslas. Daugeli kartų aš galėjau numirti be jokio pasiruošimo šiam keistokam ir vienkartiniam žygiui, net nenujausdamas, kad distancijos yra išnykusios, ir sekanti akimirka jau yra riba. Jeigu švytuoklė smarkiau — ji persiverstų anapus taip pat lengvai ir paprastai, kaip ir atsi-traukiant. Bet ji atsilaužia, ir iš menko nuotolio matau kaip nekasdieniška. Ir dabar, šiuo metu, ypatingai svyruoja plunksnelė, lyg įžengus su kompasu į magnetinį lauką. Aš bijau ko kito. Gi mirtis yra niekis. Bjaurus pat-sai išnykimas. Tos būsenos, kuri mane sutiks paskui, aš mielai norėčiau išvengti.

Ir galvoju, kad čia būtų pati tinkamiausia vieta. Išnykimui. Jeigu jau negalima sugrįžti ir patogiai atsigulti po savo vinkšnomis ir amžiams nurimti, klausantis sauso katpėdėlių šiurenimo. Tai kodėl ne čia? Niekas nenuskys vietos, ir niekas neprisimins datos. Ji visuomet net geriausią atmintį turintiems paliks miglota. Audroms siaučiant, bangos išgraus krantą ir kartu tūkstančius ten žuvusių ir paliktų. Ir nusinė kartų ir gelmes. Ir vėl kada nors likimo užgaidai patenkinti grąžins atgal. Tai amžinas pulsavimų ritmas, ir nieko tu jam nepadarysi. Ir tu nepamokysi, kad taip būtų geriau atliktai. Tu neįsikysi su savo varganu keliolikos metų patyrimu, kuris tėra dul-kė prieš kalną, ir su geismu, neproporcingai dideliu tavo fiziniams ir dvasiniams galimūmams. Kam tada aikvoti likučius prakaito ir ar negeriau užsiminti užuomaršį ir smagumą teikiančiais dalykais?

Rūsiuose pilna ir vyresnio amžiaus vyrų. Tikrojo volkssturmio, nespėjusio net tinkamomis uniformomis ap-sirengti. Jų nuotaukos galėtų ir žemiausiai dvasioje smu-kusį prikelti, prablaivinti ir sugėdinti. Ir gražinti rimtan tikėjimo kelin. Kodėl tu, jaunuoli, žegnojiesi ir manaisi nuėjęs savąjį kelelį, kai tavo tėvų amžiaus vyrai, ir praradę nė kiek nemažiau, rado pavyzdžio neturintius didžia-vyriškumo stebuklus? ... Jie siuvasi grandinio juosteles. Jie tapo apdovanoti šiomis dienomis už pasižymėjimus tėvynei sunkiu metu. Jie neturėjo progos tų žyminių įsi-gyti pirmojo karo metu, nors lygiai narsiai kovojo visuose frontuose. Užtat dabar jiems labai reikalingos žirk-lės, siūlai, adatos ir veidrodiai ant galo. Sidabrinėmis laipsnių juostelėmis jie jau iš anksto apsirūpinę, ir belie-ka pats juodžiausias darbas. Bet kokių rūpestingumų jie tai atlieka! Lyg gefreiterio ženklas turėtų kokios lemiamos reikšmės, nukeliaujant anapus, kad ir, sakysim, pasi-beldžiant į dangaus vartus.

Jie nematė pora dienų prieš tai jaunų seržantų, tokiu pat sąžiningumu vienas kitam lupinėjančių juosteles ir žvaigždutes. Jų pasipiktinimas neatsakingais jaunuoliais, be abejo, būtų pakriepęs įvykių eiga. Bet jie nematė. Dienos gi išskirtinai puikios. Ir sistematingas sviedinių mėtymas prie jūros įsijungęs dienotvarkėn. Naktis drums-čia naktiniai lėktuvai. Jie tikra mįslė ir siaubas. Jų niekas nėra matęs plika akim, ir todėl jie įsivaizduojami labai įvairiai, mažiausiai kaip kitos planetos aparatai, su

AKTORIAI LINKSMINASI

Virsuje Eddie Fisher Prancūzų Rivieroj su savo žmona akto-re Elizabeth Taylor (dešinė) ir kita nežinoma moterimi (kairėje). Apačioje šoka Kim Novak su Cary Grant.

PAVASARIO VAKARAS LIETUVOJE

Vakaras eina ilsėtis,
Upėje gėsta žara,
Kvepia darželyje mėtos, —
Ir kamara atdara ...

Tyliai užsiveria durys,
Siena šesėlis praeina,
Sodas šypsodamas žiūri,
Miškas ataneša dainą.

Pievoje kažkas prajoja,
Krūmuos lakštutė jau gieda,
Obelies žiedas svajoja,
Baltas bekrantantis žiedas.

Rūku pakalnės nuklotos,
Miega ir rūtos ir mėtos, —
Kiek čia tikėta, svajota,
Kiek čia mylėta, kentėta ...

Petras Babickas

Didžiuojasi lietuvių kilme

Rašme, kad Nr. Ando-rius, pradžios mokyk-los mokinė Deidra Didelė gavo antrąją dovaną — krašto pradžios mokyklų mokinių rašinių varžybose, kuriose dalyvavo 150,000 asmenų. Čia jos rašinio įdo-mesnes vietas duosime pa-žodžiui ar laisvai atpasako-dami.

Giliai Europos gilumoje, pasislėpusi tarp kitų Pabal-tijo pavergtų valstybių, yra mažas, pamirštas kraštas ... Lietuva. Jos gyventojai neretai yra maišomi su len-kais. Tai kraštas, kurį nelen-gva rasti žemėlapy, bet jis yra, nors ir jį Sovietų Sąjun-ga yra jėga pagrobusi.

Praeito šimtmečio gale ir iki pirmojo pasaulinio karo daug lietuvių, nepekędami caro valdžios persekiojimų

ir nenorėdami eiti į caro ka-riūmenę, bėgo į Ameriką. Čia šitie stiprūs, vikingams panašūs, gudrūs, išmintingi žmonės apsigyveno įvairiuose didžiuosiuose miestuose. Bet prie žemės prisirišę žmonės negalėjo pakęsti miestų dūmų ir triukšmingų gatvių, todėl jie, išsimokę "šipkautes", susitaupę kiek pinigų, pirkosi mažus ūkius, panašius į tuos, kokius jie turėjo Lietuvoje.

Aš esu trečiosios lietuvių kartos, gyvenančios šiame krašte. Mano senelis čia at-važiavo prieš 50 metų. Mano tėvai yra tikros lietuvių kil-mės, jau šiame krašte gimę. Mano senelis pasididžiuda-mas giriasi, kad mes esame tikri lietuviai, nes mumyse nėra svetimmojo kraujo.

Mūsų namai, gal būti yra

tokiais gudriais įrengimais, jog gali girdėti net kastuvo barkstelėjimą apkasio žvyre. Jų pačių visi bijo. Ne tiek jų mėtomų bombų, kurių paprastai turi dvejetą stambių arba kokią dešimtį visai smulkių. Jie sklando pažeme, išjungę plerpiančius motorus ir leidžia serijas iš savo kul-kosvaidžių. Kaffeemuehle — tai gerai, bet jų bombos baigia nušluoti mūsų barakų išsikūsimus žemės pavir-šiuje. Jų bombos baisiai šnypščia — tą reikia pažymėti. Ir jų galima pasisaugoti. Išgirdus tą žinios šnypstimą, tereikia kristi vietoje, ir bus gerai.

(Bus daugiau)

tipiški Amerikos lietuvių namai. Dar neseniai turėjo-me didelius patalus ir dide-lius pagalvius iš tikrų žasi-es plunksnų. Sunkūs lininiai rankšluosčiai, megztos lova-tiesės ir staltiesės tebenau-dojamos ir šiandien. Ben-drai lietuviai nėra turtingi ir vengia didelio kredito, bijo-dami negalėsiai išsimokėti. Jų namuose nėra per daug modernių baldų ir labai iš-taigingo gyvenimo.

Deidra aprašo, kaip jie valgo Kūčias, kaip pavai-gius senelis mėgsta pasakoti apie praeitį, apie Gediminą, Vytautą, kuris viešpatavo nuo 1392 iki 1430 m., apie galingą Lietuvos valstybę, 300 metų pajėgusią atsispi-rti totoriams ir slavams. Jo balsas prityla, kai jis kalba apie tai, kaip 1410 m. Mas-kvos rusai sumušė šitą did-vyrišką žalių miškų, amži-nai liūdinčių beržų ir linų laukų tautą. (Čia mažoji Deidra labai suklydo, nes 1410 m. kaip tik Vytautas su sąjungininkais galutinai sutriuškino kryžiuočius Žal-girio mūšyje). Senelis papa-sakoja, kaip 1795 m. Lietu-va buvo prijungta prie Ru-sijos, apie Kauno gražias bažnyčias, apie liaudies šo-kius tautiškais drabužiais pasipuošusio jaunimo. Se-nelio akyse pasirodo ašaros, kai jis pasakoja apie Soviet-ų okupaciją 1940 m. birže-lio 15 d.

Deidra rašo apie lietuvių nęgstamus valgius. Ji pas-tebi, kad jos senelis mėgsta liaulienos gabalą su juoda uogine duona, užgėrdamas alto šaltinio vandens.

Lietuvių kalba yra se-niausia iš dar gyvųjų kal-bų. Ja kalba daug šiame krašte gyvenančių lietuvių. Mūsų namuose 73 metų se-nelė labai mažai temoka angliskai. Mes didžiuoja-mės savo kalba. Nors ji yra sena, bet kartu ir naujoviš-ka, ja galima išreikšti visa, kas tik norima, galima dis-kutuoti sunkiausius mate-matikos, filosofijos ir kitų mokslų klausimus.

Lietuviai mėgsta labiau šokti polką, negu amerikoi-šką džazą, rock and roll ar cha-cha. Aš dažnai gird-žiu senelę dainuojant liū-dnas gražias jausmingas dainas. Daug dainų yra apie gražųjį Nemuną.

Lietuviai didžiuojasi savo kultūriniais laimėjimais ir tiki laiminga ateitimi. Lie-uva yra tauta, kuri žygiuo-a pirmose naujovės kulti-ūros eilėse ir yra nusipel-

NEBERČPI METAI

Tai vikontės Astor, 80 me-tų amžiaus, žaidžia golfą Londone. Ji jau 80 metų, bet gerai jaučiasi. Nuo 52 metų ji nustojausio minėti gimtadienius ir dabar jau-čiantis taip, kaip 52 metų.

SEIMININKEMS

Mozėris - čigonas

Imkime 6 kiaušinius, pu-sę stiklinės miltų, tiek pat bulvinių miltų, stiklinę cu-kraus, stiklinę baltųjų ir stiklinę juodųjų razinkų, stiklinę piaustytų džiovintų slyvų, truputį lazdynų riešu-tų, stiklinę grūsto cinamono ir gvaizdikėlių.

Trynius su cukrumi ištrin-kim iki baltumo, sudėkim bulvinius ir kitus miltus, nu-plautus ir nusausus razin-kus, viską išmaišykim, pa-galiau sudėkim išplaktus baltymus.

Atsargiai išmaišius, sudė-kim ant vaflio ar plotkelio ir, padėjus ant skardos, kep-kime 35-40 min.

Kimšti obuoliai

Imkim 4 obuolius, arbatinį šaukštuką citrinos sun-kos, ketvirtį svoro vištienos

nusi būti apsaugota nuo su-naikinimo. Jos apsaugoji-mas būtų laimėjimas žmoni-jai ir kultūrai. Aš didžiuo-juos galėdama pasakyti, kad esu lietuvių kilmės a-merikietė.

Pastaba: Deidra šiomis dienomis turės progos pasi-rodyti televizijoje, bet tiks-li diena ir valanda dar neži-noma.

IMKIT ir SKAITYKIT!

Be šitoj vietoj nuolat skelbtų KELEIVIO administracijoje galima gauti dar šias knygas:

LSDP FOR LITHUANIA'S FREEDOM, parašė S. A. Vik-toras, 32 psl., kaina 50 centų

JURININKO SINDEBADO NUO-TYKIAI, įdomūs pasakojimai jaunimui, 108 psl., kaina \$2.00

NAKTYS KARALISKUOSE, Liudo Dovydeno apysaka, 168 psl., kaina \$2.00

NEPRIKLAUSOMOS LIETU-VOS PINIGAI, Jonas K. Ka-rys, 225 psl., kaina \$5.00

IS DĖMINES LUSNELĖS, K. Kraučius eilėrašciai, 124 psl., kaina \$1.00

VARPAS NR 3-4 (Vineo Kudir-kos šimtmetis. Nepriklauso-ma ir pavergti Lietuva ir kt. str.), 196 psl., kaina \$2.00

LIETUVOS SOCIALDEMO-KRATU PARTIJOS PROG-RAMINĖS GAIRĖS, 32 psl., kaina 25 centai.

JAUNASIS SOCIALDEMO-KRATAS Nr 4 ir 5, kaina 35 centai

MOTERYSTĖ, J. E. Georg, daug patarimų kaip natū-ra-liai gimimus reguliuoti, 224 psl., kaina \$3.00

KELIAS Į PASISEKIMĄ, J. Grabau-Grabausko patarimai kaip elgtis visokiais atvejais, 144 psl., kaina \$2.00

LIETUVIŲ TAUTINĖS PUOS-MENOS, Vladas Vijeikis, 42 psl., kaina \$5.00

PRAKTINĖ LIETUVIŲ KAL-BOS GRAMATIKA, A. Ses-laukis, 97 psl., kaina \$2.00

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, kai-na 50 centų

DAKTARAS IS PRIEVARTOS, 3 veiksmy Moliero komedija, 59 psl., kaina 30 centų

KUR MŪSŲ BOČIAI GYVENO, Z. Aleksa, 76 psl., kaina 25 centai

DIDYSIS SAPNININKAS, 185 psl., kaina \$1.50

PASAULIŲ RATAS, astro-nominis mūsų saulinės siste-mos aprašymas, 80 psl., kaina 25 centai.

PAPARČIO ŽIEDAS ir kitos a-pysakos, A. Antanov, 45 psl., kaina 10 centų

MANO ASARĖLĖ, eilėrašciai, J. Motekaitis, 31 psl., kaina 15 centų

CARAS SIBIRE, 1 akto vaidini-mas, 42 psl., kaina 25 centai.

TEATRAS ŽMONIJS GYVE-NIME, J. Baltrušaitis, 32 psl., kaina 15 centų.

SLAPTAS GINKLAS, 1 veiks-mo komedija, J. Steponaitis, 30 psl., kaina 15 centų.

GYVULIŲ PROTAS, 212 psl., kaina 75 centai.

UŽSIENIO LIETUVIAI, P. Ru-seckas, 56 psl., kaina 50 centų

APIE TURTO IŠDIRBIMĄ, 139 psl., kaina 50 centų

SOCIALIZMO BLAIVUMAS, 230 psl., kaina \$0.50

mėsos, 2 kotus salierų ir pu-sę puoduko majonezo. (Jei obuolių imsim daugiau, tai daugiau reikės imti ir kitų dalykų).

Rūgščius obuolius nuiup-ti, išgręžti vidurį ir su citri-na apšlakstyti. Sukapoti vir-tą vištienos mėsą, sumaišyti su majonezu ir tušintais sa-lierais. Obuolius prikimšti nurodyta mase ir paduoti šaltus į stalą.

Vidutinis virškinimo laikas

Seimininkei svarbu žinoti ne tik maisto naudingas me-džiagas, bet ir kaip kuris maistas vidurių suvirškina-mas. Žinoma, vienu viduriu virškina greičiau, kitu lė-čiau, čia duodamas dažniau vartojamų maisto gaminių vidutinis virškinimo laikas valandomis:

Virti ryžiai	1.00
Virtas pienas	1.35
Šviežias pienas	2.15
Minkšti virti kiaušiniai	2.45
Kietai virti kiaušiniai	3.30
Keptos bulvės	2.15
Virtos bulvės	3.30
Kepta kiaušiena	3.15
Kepta veršiena	2.45
Kepta aviena	3-4
Virta višta	2-3
Virta jautiena	3.30
Rūkytas kumpis	4.00
Rūkyta mėsa	6.00
Grybai	5.00
Švieži kopūstai	2.00
Rauginti kopūstai	3.00

EGLE, duetas iš tos operos, M. Petruskas, kaina \$0.50

SVENTADARBAI, 1 veiksmo tragedija, N. Gintalas, 33 psl., kaina \$0.25

ALKOHOLIS IR KŪDIAI, 23 psl., kaina \$0.15

KRAUJAS IR KERSTAS, nove-lės, V. Kirlys, 103 psl., kaina \$0.20

LAUDIES DAINOS, gaidos mišriam chorui, V. Banaitis, kaina \$1.50

KAS YRA SOCIALIZACIJA, K. Kautsky, 31 psl., kai-na \$0.30

SLIUBINĖ IŠKILMĖ, 1 veiks-mo komedija, 29 psl., kai-na \$0.15

MONOLOGAI IR DEKLAMA-CIJOS, 96 psl., kaina \$0.25

EILĖS IR STRAPSNIAI (Kaip atsirado popiežiai, re-umatizmas, Kražių skerdynės ir kt.), 97 psl., kaina \$0.25

ANARCHIZMAS, 29 psl., kai-na \$0.15

SALOMĖJA, vieno akto drama, 59 psl., kaina \$0.25

DEBATAI SOCIALISTŲ SU KLERIKALAIS, 45 psl., kai-na \$0.15

DĖL PINIGŲ, 3 veiksmų dra-ma, L. Tolstojus, 62 psl., kai-na \$0.35

LYTISKOS LIGOS, dr. F. Ma-tulaitis, 24 psl., kaina \$0.25

DIEVO TEISMAS, parašė Ne-vezinskas, 16 psl., kaina \$0.10

MATERIALISTISKAS ISTORI-JOS SUPRATIMAS, 80 psl., kaina \$0.20

KUNIGŲ CELIBATAS (kodėl kunigai neveda), 58 psl., kaina \$0.25

NIHILISTAI, 3 veiksmų trage-dija, 61 psl., kaina \$0.25

KARIS NUOTAIKOS, vieno ak-to - veiksmo drama, 42 psl., kaina \$0.20

CHAMAS IR APAŠTALAS, 3 veiksmų komedija, 48 psl., kaina \$0.25

STABMELDISKA LIETUVA, 32 psl., kaina \$0.10

KAIP SENOVĖJE ŽMONĖS PERSTADYDAVO SAU ŽEME, 28 psl., kaina \$0.10

SIELOS BALSAS, J. Smelsto-rius eilėrašciai, 221 psl., kai-na \$0.75

DELKO ŽMOGUI REIKIA GERT IR VALGYT, dr. A. Garmus, 40 psl., kaina \$0.15

DAINOS APIE LAISVĘ, A. Giedraitis, 32 psl., kai-na \$0.75

ŽEMĖS PAKOPOS, J. Baltru-šaitis eilėrašciai, 151 psl., kaina \$0.75

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA su spalvotu žemė-lapiu, 96 psl., kaina \$0.75

Užsakymus su pinigais prašo-ma siųsti:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston 27, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

Budvičiai mini retą sukaktį

Seni "Keleivio" skaitytojai Petras ir Marijona Budvičiai, gyvenantieji 23 Dorchester St., So. Bostone, gegužės 30 d. mini savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Tokios sukakties retas tesulaukia. Malonu pastebėti, kad Petras, nors jau ir 78-tuosius metus kerta, dar gerai jaučiasi. Deja, to negalima pasakyti apie Marijoną, kuri šiuo tarpu sirguliuoja, todėl ir auksinė vedybų sukaktis bus paminėta ramioje šeimos aplinkoje.

Petras Budvitis yra žemaitis, kilęs iš Mikužių kaimo, Svėkšnos valsčiaus, Tauragės apskrities. Į Ameriką atvyko 1909 m. vasario mėnesį ir tų pačių metų gegužės 30 d. So. Bostone susituokė su Marijona, su kuria laimingai gyvendami štai ir nepastebėjo, kaip bus 50 metų praeję.

Sukaktuviniškai išaugino du sūnų: Stanislovą, žymų SLA veikėją, jo centro Švietimo Komisijos narį, gyventantį Cambridge, Mass., ir Petrą, gyvenantį Lee, Mass.

Gegužės 30 d. sukaktuviniškus sveikins ne tik jų sūnūs Stanislovas su žmona Magdalena ir Petras su žmona Marijona ir jų vaikais Claire, Rūta, Peter ir Mary, bet draugai bei bičiuliai.

Visi linkės dar ilgų laimingų metų. Linkime ir mes Petrui ir Marijonai Budvičiam dar ilgai džiaugtis laimingų šeimininkų gyvenimu.

Ž-tis

ALTo posėdis birželio 3 d.

Gegužės 25 dienos posėdis nukeliamas į birželio 3 d. 7:30 val. vak. Lietuvių Piliečių Dr-jos patalpose.

Koncertas Lawrence

Gegužės 31 d., sekmadienį, parapijos salėje, 90 Brandford St., bus lietuvių liaudies dainų koncertas. Dainuoja šv. Pranciškaus parapijos choras, kuriam vadovauja muz. Izidorius Vasyliūnas.

KUR GERIAUSIAI PAILSĖTI PER ATOSTOGAS?

Aišku, kad garsiajame Cape Cod - Osterville Mass. kurorte, prie atviro Atlanto šilto jūros vandens, gero plažia ir pušų parko pavės lietuviškoje vasarvietės viloje

"AUDRONE"

87 East Bay Rd. Osterville, Cape Cod Mass.

Šiais metais, svečių patogumui patobulinta ir pritaikyta tikram atostoginiam poilsiui ir ramybei, atidaroma vasarajūmų nuo šeštadienio, birželio mėn. 13 d. iki rugsėjo mėn. pabaigos. Lietuviai savininkai Dr. Eduardas ir Marija Jansonai maloniai kviečia atvykti ir praleisti savo atostogas.

Is anksto kreiptis: Ed. Jansonas 47 Thomas Park, So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-7771.

Atvyko prof. J. Kaminskas

Į Bostoną atvyko prof. J. Kaminskas ir čia pabūs iki Lietuvių Darbininkų Draugijos suvažiavimo. Sustojo pas Strazdus.

Visi minime Baisųjį Birželį

Šių metų birželio 14 d. sukanka 19 metų, kai mūsų tūkstantčiai nekaltų motinų ir vaikų nullejo krauju ir kaulais nuklojo Sibiro taigą, todėl šių tragiškų dienų sukakties proga priminkime pasauliui, kad lietuviai nenustos kovoję už savo brolius ir seseris, kurie kenčia ir miršta už mūsų visų tėvų ir protėvių žemę—Tėvynę Lietuvą.

Siemet šių tragiškų dienų sukaktį Bostone paminėti imasi Balso, Alto ir Bendruomenės skiriai. Visos parapišios organizacijos prašomos talkininkauti ir paremti aukomis.

Minėjimas bus birželio 13 d. 7 val. vak. šv. Petro lietuvių parapijos salėje So. Bostone. Visi kviečiami minėjime dalyvauti.

Kitos organizacijos prašomos tą dieną parengimų nedaryti.

Rengėjai

Atvažiuo dr. J. Puzinas

Vienas L. Enciklopedijos redaktorių dr. J. Puzinas, nuolat gyvenęs Philadelphiaj, atvyko į Bostoną savo redaguojamo tomo tvarkyti.

Skautų gegužinė

Birželio 28 d. Roženo County Club patalpose bus Bostono Skautų Tėvų Komiteto gegužinė.

Paskutinis kultūrininkų susirinkimas

Gegužės 23 d. buvo paskutinis Bostono Kultūros Klubo susirinkimas, kuriam vadovavo dr. Vytautas Vygantas kalbėjo apie konformizmą—prisitaikymą prie daugumos. Jis išskėlė jo žalingumą ne tik žmogaus asmenybei, bet ir lietuvių išlaikyti. P. a. sipriesinimas polinkiu prisitaikyti gali būti ginklas ir lietuvių palaikyti.

Klubo pirmininkas dr. J. Girmius padarė įprastinę mėnesio kultūrininkų įvykių apžvalgą, ir, be to, trumpai priminė, ką valdyba per metus atliko.

Viso labo buvo 6 susirinkimai, kuriuose paskaitas skaite 4 svečiai ir 2 klubo nariai. Klubas neturi jokių įstatų, nariai neprivalo mokėti nario mokesčio, todėl nėra ir registruotų narių, bet kvietimai būdavo siunčiami maždaug 100 asmenų, kurie yra pareiškę norą kiti be dalyvauti. Susirinkimus

SVEIKSTA

Buvusio prezidento Trumano žmonai, 74 m. amžiaus, padaryta operacija. Ligoninė sveiksta.

lankydamo 30-60 asmenų, tik mažesnę dalis buvo pastovūs lankytojai. Ypač daug nubirėjo inžinierių, bet vis daugiau atsilanko studijuojančio jaunimo.

Pirmininkas p. a. žymėjo, kad per jo vadovavimo laiką klubo narys Bronius Baškys Bostono universitete gavė daktaro laipsnį, o nariai S. Vaitkevičius, A. Puskėpaitis ir J. Petronis sulaukė 60 metų amžiaus. Jie buvo atitinkamai pagerbti.

Siemet klubui vadovavo: Pirm. dr. J. Girmius, vicepirm. J. Gavelis, sekr. I. Manienė, izd. B. Bakšys, narė I. Mickūnienė, kuri rūpinosi susirinkimų dalyvių kavute pavaišinti.

Kitą metų klubui vadovaus Antanas Maziulis, Vytautas Žiaugra, Antanas Matjoka, Jadvyga Adomavičienė ir Aldona Grinienė. Ž-tis

Cushingo karalystė

1959 metų Official Catholic Directory žiniomis, Bostono arkivyskupijoje yra 1,582, 677 katalikų. Jų skaičius per metus padidėjo 36, 466. Bostono arkivyskupija savo narių skaičiumi yra antroji Amerikoje, pirmoji vieta tenka Chicagos arkivyskupijai.

Viso labo Bostono arkivyskupijoje yra 389 parapijos, dioclezija turi 260 pradžios mokyklų su 116,742 mokiniiais, 96 aukštesnės mokyklos su 21,617 mokiniais ir 6 kolegijas ir universitetus su 13,316 studentų. Diocezoje yra 2 kunigų seminarijos su 451 klieriku ir dar 1544 mokslo įvairių vienuolių seminarijos.

Mokyklose moko 296 kunigai, 3741 seserys, 159 vienuoliai ir 387 svietiskiai, viso labo 5,052.

Viso labo užregistruota per metus 53,369 krikštai, 13,512 jungtuvių ir 16,254 mirimai.

Pabrangę gazolinas

Massachusetts atstovų rūmai nutarė pakelti gazolino mokesť pusę cento vienam galonui. Reikia manyti, kad toks pat nutarimas bus ir senato.

Lietuvių protestantų pamaldos

Šį sekmadienį, gegužės 31 d. 1 valandą dieną Bostone, Naujojoje First Lutheran Church, 299 Berkeley St. (su požeminiu važiuoti iki Arlington St.) įvyks Bostono ir jo apylinkėse gyvenantiems lietuviams pamaldos. Pamaldas laikys kunigas Dr. Petras Dagys iš New Yorko.

Knygos jaunimui

Jei jaunas nepamėgs knygų, jis jos neskaitys ir suaugęs. Todėl tėvai turi parūpinti vaikams ko daugiau lietuviškų knygų. Pirkdami vaikams dovanas, visuomet atsiminkite knygą ir ją dovanokite. Keleivio administracijoje galite gauti šias jaunimui tinkamas knygas:

JAUNI DAIGELIAI, J. Narūnas gražūs eilėraščiai mažiesiems ir mokyklinio amžiaus vaikams. Garsiai papuošta paveikslais, 56 psl., kainuoja \$1.30.

GINTARELĖ, J. Narūnas graži pasaka apie žvejų dukrelę, iliustruota, gera dovana vaikams. 24 pusl. dielio formato. Kaina \$0.95.

PASAKEČIOS, A. Giedrius, knygoje yra 37 gražios pasakės, 175 psl., kaina \$2.00.

NAKTYS KARALISKIUOSE, Liudo Dovydeno apysaka, 168 psl., kaina \$2.00.

MELNYN KARVELIAI, Aloyzo Barono apysakaitės vaikams, 69 psl., kaina \$1.50.

JORININKO SINDBADO NUOTYKIAI, įdomūs pasakojimai jaunimui, 108 psl., kaina \$2.00.

DVYNUKES, N. Butkienės apysakaitės vaikams, 34 psl., kaina \$1.00.

LEKUČIO ATSIMINIMAI, A. Giedriaus pasakojimai mažiems ir nemaziems, 136 psl., kaina \$2.50.

Jieškojimai

Gimines iš Lietuvos ieško savo giminių Sabaliausko Jono (Juozo s.), Sabaliauskienės Elenos (Vlado d.) ir Sabaliausko Juozo, Vlado ir Stasio (Jono sūnų). Seniau jie gyveno Madava, Pa. Jie patys ar kas apie juos žino prašom atsiliepti šiuo adresu: Mrs. Valie Eastman 16 Garner St. Glen Falls 40, N. Y.

Pussėrė iš Lietuvos ieško brolių Vaitkevičių Andriaus, Paiešo Juozo ir Jono, paieina jie iš Suvalkų Kalvarijos parapijos, Raudėniškių kaimo. Ieškomieji patys ar kas apie juos žino prašom atsiliepti šiuo adresu: Mrs. Anna Ručinskas 251 Tolland St. East Hartford 8, Conn. (22)

Ieškomas Martynas Piežius, Miko sūnus, kilęs iš Lyvekių kaimo, Dovylio pasto, Kleipėdos krašto. Jis pats ar kas apie jį žino prašom atsiliepti šiuo adresu: P. Mankus 316 Main St. Blackstone, Mass.

Ieškomas Daukantas Stasys. sūn. Vincas. Gyveno 14 Commonwealth Ave., Mass. Jo ieško brolis Lietuvoje: Juozas Daukantas Pergalės g-vė Nr. 109 Raseiniai, Lietuvos T. S. R. (21)

Ieškoma Henculaite Olga, duklė Augusto, kilusi iš Tauragės apskr. Kvedarnos valsč., Šilalės parapijos, Genio k. Ją ieško Herulas Robertas, sūn. Augusto. Adresas: Šilalės rajonas, Kvedarnos paštas, Zadelikių km. Lietuvos T. S. R. (21)

Gimines Lietuvoje per Raudonąjį Kryžių ieško Leonas Puodžiūnas, sūn. Vincas, gimęs 1920 m. Chicagoje. 1941 m. jis gyveno Bostone, 928 Broadway. Jis pats ar jį žinantį malonėkite panešti "Keleivio" įstaigai.

Vedybos

Našlė vedybų tikslu nori susipažinti su padoriu našliu 66 metų ar vyresniu. Rašykite: Mrs. Susan Genis 4801 So. Throop St. Chicago 9, Ill.

Vedybų tikslu nori susipažinti su moteria nuo 60 iki 67 m. amžiaus. Rašykite: Sam Linkus General Delivery, St. Petersburg, Fla.

VAISTUS Į LIETUVĄ

ir į VISUS KRASTUS už GELEŽINĖS UZDANGOS. Mes siunčiame kasdien. Pristatymas garantuotas. Atsiųskite mums laiškus ir receptus iš senojo krašto, arba užsakykite asmeniškai.

VERNON DRUG, INC. J. P. BUJNICKAS, Reg. Ph. sav. 100 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS. 46 metai aprūpina Worcesterį ir apylinkę vaistais

KAS ČIA KALBA?

Nugi, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki gali... kurios parduodamos visai žmoniškai kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siųsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

CHICAGOS ŠEŠELIAI — žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Iliustruota, 316 puslapių. Kaina \$3.00.

SIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažįsi, kada mane skaitysi, 449 psl. Kaina \$4.00. Iliustruota.

SLIAPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių kultūros trečiosios dalies darbus, vergus, kančias, nuopelnus, tautos ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1, ar 2, ar 3 knygu, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00. Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Jungia lietuvių bendram lietuviškam darui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvių ir remia kovas dėl Lietuvos laisvės ateičiai.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA iki \$10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudus sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas atečiai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki \$325 į mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilių senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

DR. M. J. VIKAS 307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

Našlys gyvenantis Wisconsin valstijoje ieško gyvenimo draugės ne jaunesnės 62 metų amžiaus. Visoms mandogiai atsakysiu laiškais. Prašau rašyti šiuo adresu: 1739 So. Halsted St. Box 4800 Chicago 8, Ill. (22)

PARDUODU NAMUS

Našlė parduoda gražią vietą namams (4 kamb.). Gera vieša dėl pensininkų. Gražus mainierių miestas. Daugiau informacijų pas savininkę: Mrs. M. Saltis 1212 E. Main St., Benton, Ill. (22)

TEISMO DIENA

(Biblijos Tyrinėtojų Carsinimas)

PR SKELIMAS IS NUMIRUSIU

Pranašas Danielis, 12-me skyrėje, kalba apie prikelimą iš numirusių ir aiškiai sako, kad mirusieji nėra danguje, ar Katalikiškoje skaitykloje (šveistainėje), arba abelame krikščionijos pragare, bet miega žemės dulkėse. Štai pranašas žėdina: "Daug tu, kurie miega žemės dulkėse, pabūs."—Danielis 12:2.

Aprašymas apie Lozorius pabudimą iš mirties labai aiškiai parodo kame randasi mirusieji. Tą aprašymą randame 11-me persikryme Jono Evangelijos. Prieš pat kapo Jėzus susuko garsiu balsiu: "Lozorai, išeik laukan, ir numirėlis tuojau išėj." Patariamai atidžiai perskaityti minėtąjį aprašymą.

Biblija kalba apie du prisikėlimus. Pirmą ir paskesnį prisikėlimą. Pirmuoju prisikėlimu atsikels Kristaus bažnyčia, pasakutėji, iskrinkti į ištikimieji, kurie dabar sėka Jėzaus pėdomis ir kenčia su juo išnekinimą ir persekiojimą dėl teisybės. Tokiu ypač tik mažas būrelis. Aiškinamas tą dalyką Apokalipsės sako: "Kaip Adome visi miršta, taip ir Kristuje visi bus atgaivinti, bet kiekvienas savo elia: pirmone Kristus (susidedantis iš Jėzaus kaip Galvos, ir Bažnyčios. Jo kūno narių); paskui tie, kurie yra Kristaus, kurie tikėjo į jo ateitimą."

Čia aiškiai pasakyta, kad pirmu prisikėlimu bus prikelta gyvyje Dievo bažnyčia, kurios vardas įrašytas danguje. Jei dar kam neaišku, tai turime dar aiškesnius Viešpaties žodžius, pasakytus per Joną Apreiktoją: "Palaimintas ir šventas, kuris turi dėti pirmame atsikėlimą; bet jie bus Dievo ir Kristaus kunigai ir karaliaus su juo tūkstantį metų."—Apr. 20:6.

(Bus daugiau)

Biblijos Studentų knygos Štai Jūs KARALIUS 145 psl. 25 centai, Kasdieninė Manna, 50 centų, Giesmių knygtė 190 giesmių 50 centų. Reikalaukite taip pat veltui duodamos literatūros. Adresas: L. B. S. A. 3444 So. Lituanica Ave. Chicago 8, Ill.

BARGENAS BARGENAS BARGENAS

Ekonomiški Standartiniai Paketai

No. AD 701 (vyrams) — \$27.50
* 3 su trečdaliu jardų grynos vilnos kostiumui mėlyna ar Marine Serge medžiaga
* 3 jardi pamušalo; 2 spulės SIČIU; Pora juodų ČEVERIKŲ.

No. AD 702 (moterims) — \$22.50
* 1 vilnonis megstinukas, juodas, vyminis žalias ar rudas
* 1 jardas vilnonio TWEED SIJONŲ žaltas, raudonas, mėlynas ar geltonas

* 2 1/2 jardi languoto PERKELIO bluskom žaltas raudonas mėlynas
* 1 Kašmiro vilnos SKARA su Paisley geimėis kremava juoda vyminė
* 1 pora VILNONIŲ KOJINIŲ

No. AD 703 (vyrams ir moterims) — \$19.00
* 3 1/2 jardi pilko vilnonio Flanelio vyr. ir moter. kostiumams
* 2 poros vyriškų vilnonių kojinių ir 2 poros rajono kojinių
* 2 spulės SIČIU

No. AD 704 (moterims vasarai) — \$21.50
* 1 Tricel SIJONAS, pastoviai kvaudoalas juodas, mėlynas rudas pilks
* 2 tamprus audimo BLUSKOS
* 1 pora SANDALIŲ T236

No. AD 705 (moterims) — \$18.00
* 3 jardi VILNONIO TWEED suknei ar kostiumui žaltas, mėlynas, ar šviesiai rudas

* 1 pora APATINIŲ
* 2 spulės SIČIU
* 1 rajono SKARA vyminė, žalia, mėlyna ar geltona

PRIE KIEKVIENO PAKETO KAINOS PRAŠOM PRIDĖTI \$6.50 LAISNIUI IR PASTO ISLAIDOMS. REIKALAUTI PAVYZDŲ.

Mes taip pat siunčiame visokių vaistų su daktaro receptu ir be. Jei prisiunčiama diagnozė mūsų daktaras ir vaistininkas rekomenduoja vaistus, kurie turėtų būti naudojami. ORO PASTU tik 90 centų svarui. Mes taip pat siūlome naudoti taisyti akinius, klausos aparatus, elastines kojines ir trūkio diržus.

Tazab of London

51 Reservoir St. CAMBRIDGE, Mass. Tel: KI 7-9705 (Offisas atdaras visa laiką)

MES ATLIEKAM...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- ◆ BIZNIO KORČUKŲ
- ◆ SPAUSDINTŲ VOKŲ
- ◆ LAŠKŲ SU ANTALVIAIS
- ◆ BET KOKIAI PRAMOGAI BILIEŲ
- ◆ PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusis greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

SIUNTINIAI SIUNČIAM I SOVIETŲ RUSIJĄ,

UKRAINĄ, LIETUVĄ, GUDIJĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ ir Kitas Respublikas

Pasinaudokite patikimu, kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO. Inc.

135 West 14th Street, NEW YORK 11, N. Y. Tel. CH 3-2583

Licensed by U.S.S.R. MOSŲ SKYRIAI:

141 Second Avenue 39 Raymond Plaza W. 132 Franklin Ave. 900 Literary Rd. NEW YORK CITY NEWARK, N. J. HARTFORD, CONN. (Cleveland 13, Ohio Tel. GR 5-7430 Tel. Market 2-2877 Tel. CH 6-4724 Tel. Tower 1-1461

332 Fillmore Ave. 308 W. Fourth St. 11339 Jos. Campau 632 W. Girard Ave. BUFFALO 6, N. Y. BOSTON 27, MASS. DETROIT 12, MICH. Philadelphia 23, Pa. Tel. MOhaw 2674 Tel. ANDrew 8-5040 Tel. TOWnsend 9-3980 Tel. WALnut 5-8878

Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresata pasiekia per 6-7 savaites (oro pastu per 7-12 dienų). Mūsų įstaigose yra pirmos rūšies didelis pasirinkimas įvairių prekių. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų, kuriuose rasite informaciją apie naujas mūsų normas ir patvarkymus. Atsiminkite, kad mes esame specialistai viename kame, kas liečia siuntinių persiuntimą.

ATIDARYTA KASDIEN NUO 9 IŠ 6, SEKMADIENIAIS NUO 9 IŠ 4 VAL.

Vietinės Žinios

Ateikime svečių pagerbti

Šį šeštadienį, gegužės 30 d. 6 val. vak. So. Bostone Strand Hall (376 Broadway, greta Lietuvių Piličių Dr-jos) rengiamas pokylis Lietuvių Darbininkų Draugijos suvažiavimo atstovams pagerbti. Rengėjai kviečia visus LDD bičiulius bankete dalyvauti. Jame bus progos sutikti malonių svečių ir viešnių iš New Yorko ir kitur ir su jais kelias valandas pabendrauti.

LDD suvažiavimas

Lietuvių Darbininkų Draugijos suvažiavimas prasidės šį šeštadienį, gegužės 30 d. 1.30 val. popiet, Strand salėje, 376 Broadway, So. Bostone.

Jie atstovaus LDD 21 kuopai

Lietuvių Darbininkų Dr-jos suvažiavime Bostone gegužės 30-31 dienomis vietinė kuopai atstovaus: J. Bimšas, O. Gegužienė, N. Jonuška, V. Jackūnas, V. Jonaitis, K. Lake, M. Michelsonienė, Fr. Ramanauškas, V. Sirutavičius, J. Sonda, J. Taurinskis, V. Valter, V. Vadelis, P. Šveikauskas ir P. Žirolis.

Boston Globe apie G. Šveikauską

Didžiausias Bostono laikraštis Boston Globe sekmadienio laidoje gegužės 17 d. rašo:

"Gediminas Šveikauskas iš Harvardo, laimėjo JAV Šachmatų Federacijos gegužės mėnesio šachmatų turnyrą New York, laimėjęs 4 1/2 taškų prieš 1 1/2. Tai būtų vėl pirmas kartas net senų žmonių atminime, kad bostonietis padarė invaziją į New Yorką ir tenai laimėjo atvirą turnyrą. Atrodo, Šveikauskas kerta iš peties, nes tik prieš dvi savaiti jis gavo antrą vietą Naujosios Anglijos turnyre, kurį surengė Jungtinių Amerikos Valstybių Šachmatų Federacija.

"Kadangi Geddy lošia su tokiu pasisekimu, gal būti jis įdomiausias ir JAV šachmatų čempionato turnyro, kuris bus Monterey Hotel, Aubury Park, N. J. gegužės 29-31 d."

Boston Globe rašo, kad pirmą kartą senų žmonių atminime bostonietis savo invazijoje laimėjo New Yorko turnyrą ir tikrai pirmą kartą jį laimėjo nepilnų metų lietuvis jaunuolis.

Gediminas yra mūsų laikraščio skaitytojų Šveikauskų iš West Roxbury sūnus. Jis šiemet baigia Harvardo Universitete valstybinius mokslus. Taipogi Harvardo universitetą šiemet baigia ir Gedimino brolis Leopoldas. Linkime jiems pasisekimo moksle ir šachmatuose.

Į vilniečių suvažiavimą

Į Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos suvažiavimą, kuris bus Detroit gegužės 30-31 dienomis, šį ketvirtadienį išvažiuoja Sąjungos pirm. A. Juknevičius, V. Kulbokienė, St. Griežė, Jurgelavičius ir F. Kirša.

Laisvės Varpo gegužinė

Metinė Laisvės Varpo radijo programos gegužinė bus birželio 7 d., sekmadienį, Romuvos parke Brocktone, Mass. (prie 37 kelio), kurį šeiminingai Gureckiai gerokai pertvarkė, pritaikindami gegužinių ir kitų parengimų reikalams. Kaip kasmet, taip ir šiemet Laisvės Varpo gegužinei rengiama įvairi ir įdomi programa. Lietuviškoji muzika ir dainos skambės ten per visą dieną. Šokius gros geras orkestras. Šeiminingės jau rūpinasi valgių gaminimu. Visi Naujosios Anglijos lietuviai kviečiami birželio 7 d. skirti Laisvės Varpo gegužinei. Tai proga maloniai laiką praleisti gražioje gamtoje ir savo dalyvavimu paremti Laisvės Varpą, kuris išlaiko daugiausia klausytojų įnašais ir pelnu iš parengimų.

Pirmoji gegužinė

Šį šeštadienį, gegužės 30 d. bus pirmoji šio pavasario gegužinė. Ją rengia Dainavos Sporto Klubas Romuvos parke Brocktone.

Nušausiu, jei leisi vaistus po oda

Praeitą savaitę Bostone buvo Massachusetts valstijos gydytojų draugijos 178-asis metinis suvažiavimas, kuriame dalyvavo 1,600 gydytojų. Šita proga 32 gydytojai, kurie draugijai priklausė 50 metų, gavo aukso ženklielį.

Vienas jų dr. Hyman A. Mysel, 73 metų amžiaus, visą laiką gydytojo praktika verčiasis Haverhill mieste, kelios dešimtys mylių nuo Bostono, kalbėjo visų apdovanotųjų vardu ir pasakė daug šiandien sunkiai įtikimų dalykų. Kai jis 1908 m. baigė Tufts medicinos mokyklą ir pradėjo Haverhill gydytojo praktiką, ten miesto gatvėmis dar karvės laisvai vaikštinėjo. Amžiaus vidurkis tada tebuvo vos 50 metų, o šiandien gimę kūdikiai, pasak gydytojo žodžius, gyvena 100 metų.

Tada gydytojai buvo priversti kovoti su ligonių net paprasčiausio gydymo baimė. Niekas nenorėjo tada eiti į ligoninę, nes buvo bendras įsitikinimas, kad ten pakliuvęs mirsi.

Jis iš savo praktikos prisiminė tokį atsitikimą. Vaikas susirgo difteritu, tėvas neleido išvirksti reikalingų vaistų. Jis pagrasino nušauti gydytoją, jei tas leis vaistus po oda. Reikėjo iškviesti policiją ir tik tada gydytojas galėjo suteikti vaikui pagal-

ba. Vaikas išliko gyvas.

Šiandien sunku patikėti, kad tik prieš kelias dešimtis metų galėjo taip būti ne kur nors džunglėse, bet Amerikos viename pažangiųjų kampų.

Sudegė 15 arklių

Darbininkų arklių gadyne Bostone, sparčiai nykusi per paskutinį ketvirtį šimtmečio, šią savaitę priartėjo prie visiškos pabaigos. Įvykus gaisrui Bay State arkliedė, kurioje buvo 20 arklių, iš jų 15 sudegė.

Neanksčiau, prieš paskutinę žmonių kartą arkliai kasdien per Bostoną ir jo priemiestius tempdavo vežimus, prikrautus tonomis įvairių reikmenų. Miesto centrui išaugti arkliai suvaidino pagrindinį vaidmenį, iki juos pakeitė motoriniai sunkvežimiai.

Jokūbas Kaplanas, 77 m. amžiaus, arkliedės laikymo biznyje esąs virš 50 metų, su ašaromis akyse žiūrėjo į arkliedės degesius. "Dar prieš 25 m. aš turėjau virš 100 arklių," verkdamas jis kalbėjo. "Aš juos pirkdavau atvežtus vagonais iš Vakarų. Vėliau jų gauti pradėjo atsirasti sunkumai, o paskutiniu metu pasidarė visai neįmanoma. Dabar, kai sudegė mano arkliedė, Bostone liko dar dvi, ir jos abi turi tik 10 arklių".

Darbiniai arkliai Bostone naudojami tik reikiams darbams: išmetamiems seniems daiktams, sudėvėtiems grindų patiesalams išvežti. Dar naudoja juos ir vienas kitas vaisių pardavėjas.

Jokūbas Kaplanas išnuomodavo arklių su vežimu ir jo maistu už 8 dol. dienai.

Dabar visame Bostone beliko 15 darbininkų arklių.

K. T.

Karšta kova dėl biudžeto

Praeitą savaitę Mass. atstovų rūmai svarstė gubernatoriaus pasiūlytą 454 milijonų dolerių sumos biudžetą. Biudžeto komisija siūlė jį sumažinti net 10 milijonų dolerių. Ir tikrai atstovų rūmai pradėjo braukti ir vienur ir kitur gana dideles sumas. Gubernatoriaus šalininkai nieko kita nebesugalvojo, kaip tik nutraukti biudžeto svarstymą ir stengtis iki kito posėdžio priešinkus įtikinti biudžeto nemažinti.

Šią savaitę biudžetas bus toliau svarstomas.

Staigi kaitra

Praeitą trečiadienį staiga oras taip atšilo, kad net Bostone termometras pašoko iki 89 laipsnių. Kiek toliau nuo jūros, pavyzdžiui Hartforde buvo net 92 laipsniai. Tokios karštos gegužės 20 dienos nebebuvo nuo 1933 metų. Penktadienį ir Bostone buvo 93 laipsniai karščio.

Pakalbinkime draugus ir kaimynus užsakyti "Keleivį". Kaina metams \$4.

Lietuvių Darbininkų Draugijos

21-osios Kuopos

DELEGATŲ PAGERBIMO

VAKARIENĖ

ŠĮ ŠEŠTADIENĮ, GEGUŽĖS 30 d. 6 VAL. VAKARO

STRAND HALL

376 W. Broadway, So. Bostone

Kviečiame atsilankyti, susipažinti su mūsų suvažiavimo delegatais ir smagiai laiką praleisti. Mūsų darbščiosios šeiminingės atsilankiusiųjų neapvilis.

Tad, iki pasimatymo, šį šeštadienį Strand Hall.

RENGĖJAI

NAUJAS SKYRIUS ATIDARYTAS

NEI SODINTI — NEI KASTI

PANAŠŲ PAMINKLAI

FOREST HILLS — ROSLINDALE, MASS.

SPECIALUS ALIEJAUS KROŠNIŲ PARDAVIMAS

TAUPOK PINIGUS — TAUPOK DARBĄ

Nebekask anglių ilgiau, kai gali turėti naują, automatišką aliejaus krosnį su 3 kontroliėmis — 275 galionų aliejaus tanką visiškai įtaisytą už specialinę pardavimo kainą, tikiai

Visiškas Įtaisyimas

\$245

Kol kainos dar nepakilo. 2 METAI GARANTIJOS motorui

PAŠAUK DABAR GE 6-1204

FORTUNA FUEL CO.

45 DORSET STREET — DORCHESTER, MASS.

The Apothecary

Lietuviška Tikra Vaistinė

Parduodame tikiai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip peniciliną, streptomiciną, rifimoną, ir vaistų nuo reumatizmo, atrakio, strėnų gėlimo ir kitų ligų.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę. Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm., 382A W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON. Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius, ir sekmadienį.

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

390 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-8764

Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS valdomas sritis.

Iš naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas.

VAISTUS, MEDŽIAGAS, ODAS GALIMA PIGIAU PIRKTI ŠIOJ ĮSTAIGOJE. PRAŠYKITE KATALOGŲ.

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškias siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpaake, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti paštui siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku.

Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiamieji daiktai nepažeidžiami, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštui galima siųsti iki 22 svarų siuntinius.

ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI

Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patarnauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSKI.

Siunčiame su turistais įgaliojimai.

Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 ryto iki 2 val. po pietų.

Moterys labiausiai džiaugiasi kėrsydamos.

Peter Maksvytis

CARPENTER & BUILDER

Atliekam visokius namų taisymo darbus iš lauko ir viduje: pijazas, langus, duris, grindis, laiptus, dedame aliumininius langus ir duris, darome virtuvės kabinetus ir kitokius vidaus ir išorinius. Naujiems pastatams turime įvairių standartinių projektų. Darbas garantuojamas. Paskaitės dėl įkainavimo.

325 E. 4th St., So. Bostone Tel. AN 8-3630

Siuvėjas Valytojas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų DAROMI PATAISYMAI

Kostiumai išprosijami jums belaukiant

Prieinamos kainos

LEON CLEANSER

483 Broadway, So. Boston

Jei Jums Reikia

įsigyti namus, apdrausti turtą, užpildyti mokesčių formas (Inc. Tax) ar Notaro patarnavimai,

kreipkitės į

KALVAITI IR STELMOKA — BALTIC REALTY

Real Estate ir Insurance

Brokersius

389 W. Broadway, So. Boston

Tel. AN 8 - 6030

Geriausias namų dažytojas

(Painter outside & inside and paperhanger) naudoja aukščiausios rūšies dažus, ir visokių gedimų taisytojas su geriausia medžiaga ir garantija, yra

Jonas Starinskas

220 SAVIN HILL AVE. DORCHESTER, MASS.

Telefonas: CO 5-5854

V. Vadeiša

ODA SIUNTINIAMS

Parduodu pirmos rūšies odą, au-

telius, gatavus batus tinkamus

siuntimui, padus, vitpadžius siuntiniams nupiginta kainai.

Atlieku visus batsiuvio darbus greit, sąžiningai ir duodu patarimus apie odas. Adresas:

173 Eighth St., So. Boston

nuo 7 ryto iki 7 val. vak. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius.

Telefonas: AN 8-0055

Charles J. Kay

(KUČINSKAS)

Lietuvis Plumberis

Atlieka visokius "plumbing" — aliejaus ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisymo darbus. Kainos prieinamos. Pirmą kartą darote, pasikambinkit, paklauskit mūsų kainų.

Telefonas CO 5-5839

12 Mt. Vernon, Dorchester, Mass.

PAMALDOS LIETUVIAMS

EVANGELIKAMS

Kas sekmadienį, 12.00 val.

So. Bostone, L ir 4th St. BAŽNYCIOJE įvyksta pamaldos lietuviams protestantams. Pamaldas laiko teologas A. JURĖNAS.

A. Jurėnas yra Harvardo universiteto doktorantas ir verci šv. Raštą į lietuvių kalbą.

NAMŲ SAVININKAMS

Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame šingalais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:

John Petrus

14 Gartland Street

Jamaica Plain, Mass.

Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable

598 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biznius kreipkitės į

Pranę Lembergtę

REALTOR

597 E. BROADWAY

SO. BOSTONE

Saukit nuo 9 iki 7 v. vak.

Tel.: AN 8-7031

o kitu laiku: AN 8-0699

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WLYN, 1250 ki-

ociklų, veikia sekmadieniais nuo 2-30 iki 3 val.

tiens. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir

Magdūtės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į

Baltic Florists gėlių ir do-

vanų krautuvę, 502 East

Broadway, So. Bostone.

Tel. AN 8-0489. Ten gau-

namas ir "Keleivis."

Steponas Minkus.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4

ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Telefonas AN 8-1320

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LITUVIS GYDYTOJAS

Valandor: 2-4 ir 6-8

Nedėlioms ir šventadienims: pagal susitarimą

495 Columbia Road

Arti Upham's Corner

DORCHESTER, MASS.

Tel. AN 8-2712 ir BA 4-9018

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)

Lietuvų Gydytojas ir Chirurgas

Vartoja vėliausios konstrukcijos

X-RAY Aparatą

Pritaiko Akinius

VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8

534 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. AN 8-2805

Dr. J. L. Pasakarnis

Dr. Amelia E. Rodd

OPTOMETRISTAI

VALANDOS:

Nuo 9 ryto iki 6 vakaro.

Seredomis—ofisas uždaromas.

447 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE